500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 2201

SALI
23
EKİM 1979

EKONOMİ Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

GREVLİ TOPLUSÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAK SAVAŞIMINDA ÖNEMLİ BİR ADIM...

Haberleşme işkolunda yedi örgüt eylem birliği kararı aldı

- DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası, Haber-Der, PTT-Der, Tüm PTT-Der, PTT Teknisyenleri Derneği, Tüm-Der İstanbul Şubesi ve TMMOB İşyeri Temsilcileri grevli toplusözleşmeli sendikal hakların kazanılması için birlikte savaşım kararı aldı

İstanbul (Politika) — Haberleşme işkolunda etkinlik gösteren 7 sendika ve demokratik örgüt yaptıkları ortak açıklamada grevli, toplusözleşmeli sendikal haklara kavuşmak için eylem birliği yapacaklarını açıkladı. Örgütlerin ortak açıklamasında «Memur Sicillerini Değerlendirme Kurulları»nın oluşturulmasının antidemokratik olduğu vurgulandı.

DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası ile HABER-DER, PTT-DER, Tüm PTT-DER, PTT Teknisyenleri Derneği, TÜM-DER İstanbul Şubeleri ve MMOB İşyeri Temsilcisinin ortaklaşa aldığı eylem birliği kararını içeren açıklamada, haberleşme işkolunda antidemokratik yönetmeliklerin değişmesi ve gizli tezkiye sisteminin kaldırılması için şimdiye dek savaşım verildiği hatırlatıldı. Ortak açıklamada bu savaşım sonucu gerici ve reformist iktidarların bu yönetmelikleri değiştirmek zorunda kaldıklarına değinildi ve «Memur Sicillerini Değerlendirme Kurulları»nın antidemokratik yapısı şöyle açıklandı:

«Fakat bunu yaparken yeni yeni engeller ve zorlukları da getirmeyi unutmamışlardır. Şöyle ki 26.7.1979 gün 16703 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan yeni Devlet Memurları Sicil Yönetmeliği'nin 18. maddesine göre tezkiyelerin ve sicillerin değerlendirilmesi için her kamu kuruluşunda bir değerlendirme kurulu seçimle oluşturulması öngörülmektedir. Bu kurumların oluşturulması antidemokratik olup çalışanların bu kurullarda söz sahibi olmasını engellemektedir. Zira bu yönetmeliğe göre 657 sayılı kanuna tabi kurumlarda memur temsilcisi olabilmek için en az on yıl hizmet ile 1-4 dereceli kadrolarda bulunma zorunluluğu getirilmektedir. Aslında bu şu demektir, çalışan memurların çoğunluğunun temsil edilmediği bir kurulda yine memurların sicilleri hakkında karar verme yetkisi idarenin kendisinde olmaktadır. Bu anlamda memurlara söz hakkı tanıma-

(Dev. Sa. 7 Sü. 5'de)

CHP'de şimdilik gerici politika değil, yönetici değiştirme çabası var

Ankara (Politika) — CHP'de Kurultay Meclisi'ndeki ilk güç denemesi 1 Kasım'da yapılacak ortak grup toplantısında ortaya çıkacak. Bu konuda parti içindeki çeşitli kanatların temsilcileri yoğun bir görüşme trafiği sürdürüyorlar. Ancak düne kadar gözlenen gelişmeler, CHP'de seçim yenilgisinin temelini oluşturan «emperyalist dayatmalara boyun eğme, NATO'culuk ve sıkıyönetimcilik politikası»nın değiştirilmesinden çok, yönetim kademelerindeki «kişilerin değiştirilmesi» biçiminde ortaya çıkıyor. Özellikle sol kanat parlamenterlerin «kişilerin değiştirilmesi» girişimlerini, CHP'nin izlediği gerici politikanın değiştirilmesi ile birleştirip, birleştiremeyecekleri henüz açıklık kazanmadı.

CHP'deki dünkü gelişmeler Politika Ankara Bürosu ile diğer ajanslardan gelen bilgilere şöyle:

CHP, Olağanüstü Kurultay'a hazır-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

SIKIYÖNETİM YARIN TBMM'DE OYLANIYOR

- YENİ HÜKÜMET DAHA DA BASKICI BİR SIKIYÖNETİME DAYANDIRILACAK
- BAZI CHP VE MSP'Lİ PARLAMENTERLERİN SIKIYÖNETİMİN UZATILMASINA KARŞI ÇIKACAĞI BELİRTİLİYOR

SIKIYÖNETİM 2 AY DAHA UZATILIYOR

Ankara (Politika) — Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün başkanlığında toplanan Milli Güvenlik Kurulu 19 ilde sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması ve yeni hükümetin kurulması konularını görüştü.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün yanısıra Başbakan Bülent Ecevit, İçişleri, Milli Savunma, Adalet ve Dışişleri Bakanları ile Genelkurmay Başkanı ve ilgili komutanların katıldığı toplantıda sıkıyönetimin iki ay daha uzatılmasının hükümе-

(Dev. Sa. 7. Sü. 6'da)

Sıkıyönetim baskısı artırılmak isteniyor

- Sıkıyönetimin sulandırıldığı gerekçesiyle daha önce sıkıyönetimin karşı çıkan AP'nin bu kez hükümetin sıkıyönetimin uzatılması önerisini destekleyeceği bildiriliyor
- Sıkıyönetim bundan önceki uygulaması sırasında demokratik yığın örgütlerini kapattı, ilerici yayın organlarını yasakladı

Ankara, (Politika) — Bir yıla yakın süredir uygulanan sıkıyönetimin daha da baskıcı hale gelmesi için gerici-faşist güçler çabalarını artırdılar. Yeni hükümetin kurulması aşamasında bugüne kadar sıkıyönetim uygulamalarının sulandırıldığını öne sürerek oylamalarda olumsuz tutum takınan Adalet Partisi ve diğer sağcı-faşist partiler sıkıyönetimin uzatılmasına ilişkin hükümet önerisine yarın TBMM ortak toplantısında olumlu oy vermeye hazırlanıyorlar.

Yeni kurulacak olan hükümetin sıkıyönetimin baskısından yararlanmayı amaçlaması nedeniyle sıkıyönetime destek olmaya çabalayan AP ve MHP bugüne kadarki tutumlarını değiştirerek sıkıyönetim hakkında olumlu konuşmalar yapmaya başladılar.

Milli Güvenlik Kurulu'nun dün yapılan toplantısında görüşülen sıkıyönetimin uzatılması kararı yarın yapılacak TBMM birleşik toplantısında ele alınacak. Bu toplantıda CHP sol kanadına mensup bazı parlamenterler ve MSP dışında büyük bir çoğunlukla sıkıyönetimin iki ay daha uzatılmasına ilişkin hükümet önerisinin kabul edilmesi beklenmektedir.

26 ARALIK'TAN BU YANA

CHP hükümetinin gerici-faşist baskılar sonucu ilan etmek zorunda kaldığı sıkıyönetim 26 Aralık'tan bu ya

(Dev. Sa. 7. Sü. 6'da)

Sözleşmeler başlarken IMF ve AET ücretlerin dondurulmasına çalışıyor

IMF HEYETİ ÜCRET POLİTİKASINI DENETLEMEYE GELİYOR

- IMF Heyeti'nin, Türkiye'nin para, Merkez Bankası, ve KİT politikalarını da denetleyeceği belirtiliyor
- Türkiye'nin emperyalist kapitalist sistem içinde kaldığı sürece, hükümetler değişse de IMF'nin politikasında değişiklik olmayacağı bildiriliyor

Ankara (Politika) — IMF heyeti ikinci kredi diliminin verilmesi öncesinde Türkiye'ye gelerek, uygulanan ekonomik politikanın niyet mektubuna uygunluğunu denetleyecek. Hükümetin istifasından sonra IMF heyetinin ziyaretinden vazgeçmesinin sözkonusu olmadığı, bu arada heyetin katlı kur uygulamasından vazgeçilmesini isteyebileceği bildiriliyor.

IMF'nin daha önceden saptan-

(Dev. Sa. 7. Sü. 3'de)

AET, işçi ücretlerine sınır koyulmasını istedi

Brüksel (ANKA) — Avrupa Topluluğu Ekonomik Komisyonu tarafından hazırlanan bir raporda, topluluk üyesi ülkelerde gelirler ve ücretlerin, satın alma gü-

(Dev. Sa. 7. Sü. 4'de)

DEMİREL HÜKÜMET KONUSUNDA "ACELEYE GEREK YOK,, DEDİ

- AP Genel Başkanı, hükümet kurma çalışmaları ile ilgili olarak görüşlerini açıklarken "alamünit hükümet kurmayı kim ister" dedi
- Sivas Milletvekili Akova AP'de karar kıldı

Ankara (Politika) — AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, hükümet kurma çalışmalarıyla ilgili görüşlerini açıklarken, hükümet kurma çalışmalarında aceleciliğe ve paniğe gerek olmadığını söyledi, «Alamünit hükümet kurmayı kim ister» dedi.

Demirel, İş Bankası ana sözleşmesiyle ilgili basın toplantısı düzenlerken, bu arada hükümet kurulma çalışmalarıyla ilgili bazı soruları da yanıtladı. Demirel, bir soru üzerine, Cumhurbaşkanının hükümet kurma konusunda temaslarını sürdürdüğünü belirtti, şunları söyledi:

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Korutürk, bugün Erbakan ve Türkeş'le görüşecek

Ankara (Politika) — Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, yeni hükümetin kurulması için TBMM'de grubu bulunan siyasal parti liderleriyle görüşmelerini bugün sürdürüyor.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, bugün ilk olarak saat 11.00'de Milli Selamet Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ı kabul ederek bir süre görüşecek. Korutürk, Erbakan'la yapacağı görüşmeden sonra saat 12.00'de Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'le görüşecek. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün söz konusu görüşmelerde Erbakan ve Türkeş'ten partilerinin hükümet kuruluşuyla ilgili görüşlerini alacağı belirtiliyor.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk bugünkü temaslarından sonra yarın saat 11.00 de Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel'i Çankaya Köşkü'nde kabul edecek. Korutürk'ün bu görüşmede hükümeti kurma görevini AP lideri Demirel'e vereceği kaydediliyor.

İtalya'da bugün genel grev var

İHSAN MÜRSELOĞLU TORİNO'dan bildiriyor

İtalya'da bugün tüm metal, mekanik işçileri iki saatlik genel greve gidiyorlar. Bilindiği gibi Fiat Şirketi'nin Torino'daki fabrikalarında 61 işçinin «terörist» oldukları iddiasıyla işten atılmaları, belli başlı sendikal konfederasyonların sert tepkilerine neden olmuştu. Başını Genel İtalyan İşçileri Sendikaları Konfederasyonu (CGIL)'ın çektiği tüm sendikalar ve demokratik örgütler Fiat Fabrikası'nda işçi çıkarılmasını protesto için eylem kararı almışlardı.

16 Ekim tarihinde Torino'daki Palaspont Toplantı Sarayı'nı işgal eden binlerce işçi, bugün uygulanacak genel grev kararı için «evet» dedi. Toplantıyı düzenleyen kon-

(Dev. Sa. 7 Sü. 3'de)

"NÖTRON"
İnsancıl bomba değil, "insan bombası"

- Dr. Selçuk ALSAN'ın derlemesi

Bugün 4. Sayfamızda

Yeryüzü Gurbetçileri "Yeni Köleler"

- Tekin SÖNMEZ'in araştırması

Bugün 5. Sayfamızda

MHP yanlısı Çelik-İş ve Türk Metal birleşme kararı aldı

- Kiralık katil tuttuğu belgelerle saptanan Bağımsız Çelik-İş ile, yöneticileri sıkıyönetimde yargılanan Türk-İş'e bağlı Türk-Metal Sendikaları, "Türk Çelik-Metal Sendikası" adı altında birleşiyor

Ankara (Politika) — MHP yanlısı bağımsız Çelik-İş ile Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sendikası'nın tamamen yokolmamak için güçlerini birleştirme kararı aldıkları öğrenildi. Genel Başkanı Ali Ulukanlıgil'in İskenderun'da kiralık katil tuttuğu belgelerle saptanan Bağımsız Çelik-İş'le Seydişehir şube yöneticileri toplu kırım suçundan yargılanan Türk Metal'in geçtiğimiz günlerde imzaladıkları protokolle bundan böyle çalışmalarını «Türk Çelik-Metal Sendikası» adı altında yürütecekleri bildirildi.

Alınan bilgilere göre Çelik-İş ve Türk Metal Sendikaları olağanüstü kongre yaparak birleşme kararını genel kurullarına onaylattıracaklar. İki sendikanın birleşmesiyle kurulacak olan sendikanın da

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

Uluslararası Metal Sendikaları Birliği Yürütme Kurulu İstanbul'da toplandı

İstanbul (Politika) — Uluslararası Metal Sendikaları Birliği (UMSB)'nin Yürütme Kurulu toplantısı dün İstanbul'da yapıldı. DİSK'e bağlı Maden-İş ve Aster-İş Sendikalarının da üye bulunduğu Dünya Sendikalar Federasyonuna bağlı UMSB'nin Yönetim Kurulu'da bugün İstanbul'da toplanacak. Yönetim Kurulu adına yapılan açıklamada, Birliğin 30. kuruluş yılını kutladığı, çok uluslu şirketlerin neden olduğu kapitalist sistemin genel bunalımına karşı emekçilerin yararlarını korumak için savaşım verdiği belirtiliyor.

Açıklamada, 30 yıl boyunca metal işçilerinin eylem birliği-

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

Metin Toker Başbakan

- Turgut KAZAN

Bizim ara rejim taraftarlarının en vefakar ve fedakar evladı Metin Toker oldu. Doğrusu, aşkolsun adama. Ülkenin selameti için, kendini ateşe bile atmaktan çekinmiyor. Böylesine zor bir dönemde, hiç korkmadan başbakanlığı isteyebiliyor. Hem de bunu açık açık söyleyebilme cesaretini gösteriyor. Tam bir fedakarlık örneği.

Ama göreceksiniz, AP ve CHP onun kadrini bilmeyecekler. Yani sonuçta, —maalesef— başbakanlık sayın Toker'e verilmeyecektir. Oysa, 14 Ekim'in sonuçları açıkça bellidir. Halkımız büyük bir çoğunluğuyla seçilmemiş Toker'i seçmiştir. Ne var ki, siyasal partiler halkın bu tercihini —yine— tersine çevirecekler. Ya Demirel ya Ecevit —yine— iktidar çılgınlığına düşüp başbakan olmak isteyecek. Çünkü, bu liderler ülkelerini ve halklarını hiç sevmezler. Onun için de, ülkesini ve halkını tek başına seven bir milli damadı çekemezler. Kısacası, sayın Toker tam ülkemizi kurtaracakken, ona ve bize bu fırsatı vermezler. Peki ama, bizleri bir düşünen çıkmayacak mı? Toker başbakan olamayacaksa, bizi kimler kurtaracak? Bu yokluğu, bu anarşiyi kim durduracak?

Şaka bir yana, yukarıdaki özeti biz karikatürize etmedik. Metin Toker'in bizzat kendisi yazıp çizdi. Kendisi kendisini vatan kurtaran aslan ilan etti. İlkin, daha seçimlerden önce Metin

(Dev. Sa. 7. Sü. 1'de)

Malatya'da cinayet sanığı komando çatışmada yakalandı

- Ankara'da bir otel katibi boğularak öldürüldü, İstanbul'da da bir erkek cesedi bulundu
- Siverek'te Emniyet Amirliği yaylım ateşine tutuldu
- Faşistler Konya Gazi Lisesi'ne saldırdı, 34 kişi yaralandı

Haber Merkezi — Bir kişiyi öldürmekten sanık olarak aranan MHP yanlısı Kürşat Ateş, önceki akşam bir otomobilde bulunan üç kişiye tabanca ile ateş etmek isterken, kendisine mani olan polis memurunu ağır şekilde yaraladıktan sonra yakalandı.

Malatya Emniyet Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, bir süre önce Kernek Mahallesinde sol görüşlü Şahverdi Altıparmak'ı öldürdükten sonra çeşitli eylemlere katılan Kürşat Ateş, önceki akşam saat 18.30 sıralarında eski Malatya dolmuş durağında bir otomobilde bulunan üç kişiye tabancayla ateş etmek istedi. Bu sırada olayı gören Mehmet Bekar adlı polis memuru sanığa engel oldu, ve otomobilin olay yerinden uzaklaşmasını sağladı. Bunun üzerine Kürşat Ateş, elindeki taban

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Yeni Senatör ve Milletvekilleri bugün ant içiyor

Ankara (THA) — Millet Meclisi ile Cumhuriyet Senatosu genel kurulları bugün saat 15.00 de ayrı ayrı toplanacak.

Millet Meclisi ile Cumhuriyet Senatosu genel kurullarında yeni seçilen milletvekili ve senatörler and içecekler.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulu'nda yeni üyelerin yemin töreninden sonra başkan seçimine geçilecek. Başkanvekili Cengizhan Yorulmaz başkanlığındaki Senato Genel Kurul toplantısında ilk gün başkan seçile-

(Dev. Sa. 7. Sü. 3'de

KONUK YAZARLAR

Memur sicillerini değerlendirme kurullarının oluşturulması hakkında

● Abidin SÖKMEN
(HABER-DER Genel Başkanı)

657 sayılı yasaya göre devlet memuru konumunda çalışan kamu emekçilerinin sicillerinin düzenlenmesi hakkında yeni bir gelişmeye tanık oluyoruz.

Bakanlar Kurulu'nun 26.7.1979 gün ve 16708 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren kararnamesine göre, memur sicillerinin hazırlanmasına ait ilkeler yeniden düzenlenmiştir. Buna göre yeniden düzenlenen sicil yönetmeliği 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 121. maddesi uyarınca bu kanunun kapsamına giren memurun MEMUR KÜTÜĞÜ, ÖZLÜK DOSYASI, MEMUR CÜZDANI, SİCİL DOSYASI, SİCİL NOT DEFTERİ'nde bulunacak bilgilerin, sivil raporunun taşıyacağı soruların neler olduğunu, sicil amirleri ve değerlendirme kurullarınca doldurulacak sicil formu biçimini, düzenleme zamanını, doldurulus biçimini, uygulanacak not usulünü, sicil not defterinin tutulma esaslarını ve sicilleri saklamakla görevli makamlara ilişkin k...ları kapsamaktadır.

Bilindiği gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında olan memurlar için, her yılın Aralık ayında, aday memurlar için ise 6 aylık adaylık sürelerinin 3. ayında, ayrıca, memurun adaylığının bitiminden 15 gün önce olmak üzere sicil formları düzenlenir. Aday memurlar asil memur olabilmek için, asil memurlar da bir üst derece ya da kademeye terfi edebilmeleri için mutlaka sicil amirlerinden «olumlu» sicil almaları gerekmektedir. Mevcut uygulamada memurun amirinden olumlu sicil alma zorunda kalması memurlar üzerinde amir baskısına yol açmaktadır. Politik dengelerin değişimine paralel olarak devlet kurumlarının yöneticilerinin de değiştiği bir ortamda, memurların, çalıştığı kurumların başına getirilen Genel Müdür, Müdür ve Müsteşarların izleyeceği politika amirler tarafından da çalışanlara yansıtılmaktadır.

Yeni yönetmeliğe göre memur sicillerini değerlendirme kurulları seçimle oluşturulacaktır. Yani, seçilen bu kurul memurların sicilleri hakkında karar verecektir. Bu kurula katılacak memur temsilcilerini ise çalışanlar seçecektir. Bu seçimler açıkça antidemokratikdir. Zira kararname 26.7.1979 gün ve 16708 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmesine karşın birçok kamu kuruluşunda memurlardan saklanmıştır. Aynı kararname bu kurulların en geç 26.10.1979 tarihine dek oluşturulması ve bu durumdan memurların en az 15 gün önce bilgilendirilmesini zorunlu kılarken, yöneticiler tarafından gizli tutulmuş ve son birkaç güne sığdırılıp oldu bittiye getirilmektedir. Böylece demokrat-ilerici memurların bu kurullara seçilmesi engellenmek istenmiştir.

Yeni sicil yönetmeliği, sicillerin düzenlenmesi ve denetlenmesi hakkında değerlendirme kurullarına memur temsilcilerinin girmesini öngörmektedir. Ancak burada bir hak tanınırken daha başında kullanılmaz hale getirilmektedir. Zira, bu kurullara girebilmek için 4-1 arası derecelerde olmak ve en az 10 yıl o kurumda çalışmış olmak koşulu vardır. Bu ise gerçekten memur kitlesini temsil edebilecek memurların bu kurullara girmesini ve etkin olabilmesini engellemektedir.

Yıllardır sendikal haklarından yoksun emekçiler de böylesi uygulama karşısında haklı tepkilerini dile getirmişler ve gizli tezkiye sistemine son verilmesini istemişlerdir. Tüm diğer ekonomik-demokratik talepler gibi bu istem de geniş memur kitlesi tarafından benimsenmiştir. Bu durum karşısında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun sicil yönetmeliği yeniden düzenlenerek sözde çözüm getirilmek istenmiştir. Fakat şu bilinmelidir ki, PTT çalışanları bu antidemokratik uygulamalara ve kendilerini kapı kulu olarak gören bu anlayışa haklı olarak tepki gösterecektir.

Artık PTT emekçileri şunu çok iyi bilmektedir: Ekonomik-demokratik hakların kazanılması geliştirilmesi grevli toplu sözleşmeli sendikal hakkın elde edilmesi örgütlü olmaya bağlıdır. Bu ise ancak PTT'de varolan ilerici demokrat güçlerle tüm çalışanların eylem birliğine bağlıdır. Bu birlik ise işçi sınıfının yolunda tüm ulusal demokratik güçlerin eylem ve güç birliği ile uyum içinde olmalıdır.

İşkolumuzda örgütlü PTT emekçilerinin tek sınıf ve kitle sendikası T. Yeni Haber - İş Sendikası ile dayanışma içerisinde olmak, PTT çalışanlarının grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarının kazanılmasından önemli bir güvence kaynağı olacaktır.

Bugün için atılacak en önemli adım haberleşme işkolunda eylem birliğini sağlayarak çalışanların istemlerini gür bir şekilde haykırmaktır. Ve bu birliği diğer işkollarında yaygınlaştırmaktır.

HABER-DER olarak bu onurlu savaşımda yerimizi alacak, önsaflarda kavga vereceğiz.

FORUM

Ülkemiz ve toplumumuz önemli bir tarihsel dönemi yaşıyor. Bu dönem, yarının bağımsız, ileri demokratik, özgür Türkiye'sini kuracak olan ilerici devrimci güçlerin filizlenip boy attığı bir dönemdir. Gerici, işbirlikçi burjuvazi ve ağababaları, emperyalistler bu dönemi zorba bir güçle karanlıklaştırmak, kana boğmak hesabındadırlar.

Ara rejim, tura rejim; ara hükümet, para hükümet... hangi nam altında hortlatılmak istenirse istensin, bu ülkede faşist diktatörlük kurulamayacaktır. Ve faşist hareket devrimcilerin kararlı savaşımıyla ezilecektir. Tüm ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğiyle emperyalist-faşist tahakküm bozulacaktır.

Ara rejim ve faşist terör

Sabri YÜCEL
ÖĞRETMEN

Türkiye'de son günlerde en çok tartışılan konulardan birisini «ara rejim» oluşturuyor.

Hemen hergün gazetelerde ve diğer yayın organlarında bu konuyla ilgili haberler. Yorumlar boy boy sütunları dolduruyor. Konu, çeşitli görüş açılarından ele alınıyor.

Siyasi parti liderlerinden sokaktaki sade vatandaşa değin bir yığın insan hararetle «ara rejim» sorunu üzerinde konuşuyor. Kamuoyunun her kesiminde konuşulan ve güncel bir konu haline dönüşen bu «ara rejim» sorununun ortaya çıkışı kendiliğinden olmamıştır.

Biz öyle iddia ediyoruz ki, «ara rejim» sorunu bilinçli olarak tezgahlanmış adi bir oyunun önemli bir sahnesini oluşturmaktadır. Evet, iddia ediyoruz, ülkede «ara rejim»den medet uman faşist dikta özlemcileri vardır. Ve yine iddia ediyoruz ki, bu «ara rejim» özleminin gerisinde kapkara faşist bir rejim istemi yatıyor. Ülkemizde gerici ihanet odakları yine işbaşındadır. Harıl harıl çalışıyorlar, ülkeyi karanlığa ve kana boğmak için. Bu durumu görmemek için kör olmak gerekir. Bu hainler şebekesi kimdir, diye düşünmeye fazla gerek yok. 12 Mart'ların perde gerisindekiler kimlerse yine o hainler... Yani CIA'lar, yani emperyalistler, yani uluslararası tekeller, yani onların yerli işbirlikçisi satılmışlar, yani faşistler...

Dünyanın tüm ezilen, sömürülen ülkelerinde oynanmakta olan klasik emperyalist senaryo Türkiye'de de sahneye konmak isteniyor. Amaç bellidir. Amaç, gelişmekte olan demokratik halk muhalefetini ezmek... yükselen devrimci potansiyeli yok etmek... Ve hayasızca işlerliğini sürdüren sömürü ve zulüm çarklarını daha bir azgınca, daha bir kudurmuşça döndürmek... Bu amacı gerçekleştirebilmek için araçlar değişik olabilir. Bazen 12 Mart'lar, bazen MC'ler, bazen reformizm, bazen ara rejim...

Evet, şimdi denenmek istenen de «ara rejim»... Nasıl bir ara rejim mi? Nasıl olursa olsun. Yeter ki soygun ve sömürüyü korusun, kollasın. Yeter ki, işçi-emekçi kitlelerin sesini, soluğunu boğsun.

Son birkaç yıldır faşist terör durmaksızın tırmanışını sistemli olarak artırmaktadır. Günümüzde terör olaylarında ölenlerin sayısı artık binlerle ifade ediliyor. Faşist terörün uzanmadığı toplumsal kesim kalmadığı artık. Faşizm kudurmuş köpek misali saldırıyor önüne gelene. «Ya tam susturacağız, ya kan kusturacağız», ulumalarıyla kan seline veriyor ortalığı... Bazan seçerek, bazan da rastgele katlediyor insanlarımızı...

Türkiye'de faşist terör, CIA ajanı GALULA'nın yazdıklarının aynısıyla uygulanıyor, eksiksiz...

Ve dikkat ediniz: Bir tarafta «ara rejim» çığlıkları; diğer tarafta günbegün 4-5 kişinin kanını içen faşist terör... Madalyonun iki yüzü gibi. Hatta «gibisi» fazla. Madalyonun tam iki yüzü... Sanırım sahneye konmak istenen senaryonun ana hatları anlaşılmıştır. Eh, bundan sonra yapılacak iş bellidir. Dumanlı havanın kurtlarına iş düşmüştür. Yüksek perdeden «vatan-millet-sakarya» nutuklarının çekilebileceği ortam hazırlanmıştır. «Balyozcular» karanlık inlerinden birer adım çıkmışlar, alesta beklemektedir. Ara rejimin sahne gerisindeki şefleri buyruklar yağdırmaktadırlar: «Teröre devam! Bugün şu profesör, şu gazeteci, şu öğretmen, şu işçi, şu öğrenci öldürülecek! Falan dernek bombalanacak, filan ev kurşunlanacak!»

Peşinden şefler diğer buyruğu vermektedir: «Tartışmaları yoğunlaştırın! Gazeteler, dergiler, radyolar, bültenler ara rejimden söz etmeli!»

Bilinçsiz ve örgütsüz insan kitleleri üzerinde bir yılgınlık, bir siniklik yaratılacak böylece. Kalplere korku salınacak... Gerici, faşist propagandayla kafalar uyuşturulurken, terörle de susturulacak milyonlar... Açık faşist diktatörlüğün siyasal ve ideolojik temeli böyle böyle oluşturulacak.

Uluslararası emperyalist çetelerin ve yurt içindeki hain işbirlikçilerinin «Türkiye'de egemen kılmak istedikleri faşist diktatörlüğün ön aşaması olacak «ara rejim» dayatılmak isteniyor ilkin. Ara rejim öyküsünün başka hiç bir anlamı yoktur. Gerici partilerin ara rejime karşı çıkıyormuş gibi görünmeleri sahtekârlıktan başka bir şey de değildir.

Ülkemiz ve toplumumuz önemli bir tarihsel dönemi yaşıyor. Bu dönem, yarının bağımsız, ileri demokratik, özgür Türkiye'sini kuracak olan ilerici-devrimci güçlerin filizlenip boy attığı bir dönemdir. Gerici, işbirlikçi burjuvazi de ağababaları, emperyalistler bu dönemi zorba bir güçle karanlıklaştırmak, kana boğmak hesabındadırlar.

Amaaa...

Evdeki hesap çarşıya uyacak mıdır? Bakın orası hiç belli olmaz. Biz, meydanların o denli boş olmadığı inancındayız. Meydanlar boş değildir. Türkiye'de faşizm özlemcilerini ve faşist terörü püskürtecek demokrasi güçleri vardır. İlerici, devrimci, demokrat güçler faşizme geçit vermemeye kararlıdır. Ara rejim, tura rejim; ara hükümet, para hükümet... hangi nam altında hortlatılmak istenirse istensin, bu ülkede faşist diktatörlük kurulamayacaktır. Ve faşist hareket devrimcilerin kararlı savaşımıyla ezilecektir. Tüm ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğiyle emperyalist-faşist tahakküm bozulacaktır. Günümüzün ivedi sorunu bu birliği örebilmektir. Sömürü ve zulümden kurtuluşun yolu bu birlikten geçiyor. Emperyalizmi ve faşizmi yerle bir etmek için bu birlik ş a r t t ı r.

Yılgınlığa, umutsuzluğa, karamsarlığa yer yok bu savaşımda. Yarınlar aydınlığa gebedir.

yorum
OYA BAYDAR

Kalkamazsın Demirel efendi

DEMİREL «meselelerin altından biz kalkarız» diyor. Bunu derken meselelerin altından kalkamayacağını o herkesten daha iyi biliyor. Ancak kaçak güreşiyor. Seçim sonuçlarının kendisine yeniden kazandırdığı güçlü görünümü pekiştirmeye, güvenilir politikacı havasına bürünmeye, bir dönemki aşağılaşmışlığını, silikleşmişliğini aşmaya çalışıyor. Ve zaman kazanıyor. Sonra ne olacak? Demirel'in ünlü felsefesiyle «dün dündür, bugün bugündür, yarın da yarındır.» Bakarsınız yarın, yepyeni olanaklar, formüller doğar.

DEMİREL kendini ve desteklerini sağlamlaştırıp hükümeti kuracak olursa meselelerin altından kalkabilmenin mümkün olmadığını ama kalkar görünmenin yolunun, eski Demirel dönemlerine oranla daha da baskıcı, kılıçların gölgesinde, MHP militanlarının, yani sağ terörist katillerin desteğinde bir yönetimde görüyor. Antidemokratik yasa değişikliklerini gerçekleştirecek, sıkıyönetimi daha da sıkılaştıracak, sıkıyönetim mahkemelerine, yetkili yerlerine, bu konularda deneyli 12 Mart'çıları ve benzerlerini getirecek, demokratik haklar namına ne kalmışsa ,onları da askıya alacak ve emperyalizmin NATO'lu, Amerika'lı, İMF'li, Dünya Banka'lı, vs.'li tüm dayatmalarına fazlasıyla boyun eğecek bir Hükümettir Demirel'in amacı. O çözümü burada görüyor ve meseleleri çözümleriz derken bunu anlıyor.

AMA «hesap adamı» denilen Demirel'in hesabı sağlam mı? Hayır. Onun hesaba katmadığı, yığınlarda, bıçağın kemiğe ne oranda dayanmış olduğu ve daha ne oranda dayanacağıdır. Önümüzdeki günlerde, petrol ve petrol ürünlerine, tüm KİT ürünlerine iğneden sürmeye zam ve paranın değerinin yeniden düşürülmesi, yani yeni bir devalüasyon gündemdedir. Dar gelirlileri, emekçilerin büyük çoğunluğunu zaten açlık sınırlarında dolaştıran bugünkü pahalılık o zaman dayanılmaz bir boyut kazanacaktır. Üstelik de yığınlar, Demirel veya Demirel'li bir hükümet formülü sırasında, CHP ağırlıklı hükümete gösterdikleri, belli bir sabrı; bir «hoşgörü»yü; reformizmin «umut» hikâyesini ve yığınları pasifize etmeyi önplana geçiren politikasının etkisi altındaki yörece hareketsizliği mutlaka aşacaklardır. Tepkiler büyük ve kendiliğinden yığın eylemlerine dönüşebilecektir.

ÖTE YANDAN, bu yığınları yönlendirecek işçi sınıfının örgütlü gücü, politik öncüsü, bugün dünden daha güçlüdür, daha deneylidir. Ve yine, bugün ilerici güçler, sol güçler arasında eylem birliği zorunluğu, her zamankinden çok daha fazla gündeme gelmiş ve kavranmıştır. Kavramayan örgüt ve çizgileri, kendi tabanları zorlamaya başlamıştır. CHP içindeki yeni kıpırdanma ve hoşnutsuzluk, hemen olmasa da ağır ağır, sol kanadın toparlanmasına doğru gitme potansiyeli taşımaktadır.

İŞTE, bırakalım derin ekonomik bunalımı bir yana, tüm bu nedenlerle bile, Demirel ve benzerleri, sorunları olağan yollardan asla çözümleyemezler. Emperyalizme ve tekellere dayanıp sorunları onların istemleri doğrultusunda çözümlemeye çalışırken, ayakta kalabilmek için ve sınıfsal konumları gereği, tekelleri memnun etmeye ne kadar çalışır, bunda ne kadar «başarılı» olurlarsa, yığınları da o kadar karşılarına alırlar. Bu konuda, CHP Hükümeti çok öğretici bir deney geçirmiş durumdadır.

BİR YANDAN tekelleri güçlendirirken, öte yandan emekçi yığınlara belli oranlarda paylar ayırabilme, hiç değilse ücretlerin fiyatların arkasında kalmamalarını sağlama, yeterli üretim, vs. olanaklarına sahip bulunmayan, çürük, güçsüz, bağımlı bir kapitalist yapının bunalımı aşabilme olanağı yoktur. Çünkü tekellerin, burjuvazinin kendi bunalı-

(Haberi 7. Sayfada)

Doğuda insan canavarları

Bunlar engerekler ve çıyanlardır.

Bunlar aşımıza ve ekmeğimize göz koyanlardır.

Tanı bunları, tanı da büyü.

Evet ozan Ahmet ARİF böyle söylüyor. Bu yazımızın amacı, doğuda terör estiren, insanları katleden ENSARİOĞULLARI'nı tanıtmaktır. Ve Türkiye'deki demokrasi güçlerinin bunları tanımasında yarar vardır.

Kimdir bu Ensarioğulları?

Bu yazımızda Ensarioğulların geçmişinden, DEMOKRAT Parti dönemindeki uygulamalarından uzun uzadıya söz etmeyeceğiz. Bunların son günlerdeki halk düşmanı faaliyetlerini, dilimiz döndükçe sergileyeceğiz.

Ensarioğulları, DİCLE ilçesi ve DİYARBAKIR'ın kuzey-doğu köylülerine hükmetmektedirler. 1960 yılına kadar şeyhlikleri aracılığıyla sürdürdükleri baskılarını, 1969'dan itibaren siyasi durumlarını güçlendirerek devam ettirdiler. 1969 yılında ABDULLAH ENSARİOĞLU AP'den saylav oldu. Aynı tarihte kardeşi H. Sait Ensarioğlu da AP Diyarbakır il teşkilatını ele geçirdi. Bu tarihten itibaren baskılarının dozajını artırmaya başladılar. Başta AP için de kendi muhaliflerini sindirdiler. Daha sonra il bütününde kamu kuruluşlarında kadro oluşturdular. Şöyle ki: Herhangi bir devlet kuruluşuna müstahdem alınması bile onların izniyle oluyordu. Bu durum 2. MC'nin düşürülmesine kadar devam etti 2. MC iktidardan uzaklaştırılınca durumları az çok sarsılan Ensarîler, kendilerine bağlı olan köylerde (müritleri olmayan) muhaliflerine saldırmaya başladılar. Köylüleri karşılıklı kışkırttılar. Besledikleri eşkiyalarla terör yarattılar. Önce Diyarbakır merkezine bağlı HACIDEL köyüne baskın yaptılar. Köylüleri köyden kovdular, evlerini ateşe verdiler. Daha sonra jandarma zoruyla yakaladıkları iki genci Diyarbakır'da mahkemeye götürürlerken, jandarma yetkililerinin tanıdığı fırsatla vurdular. Gencin biri olay yerinde öldü. Diğeri hâlâ hastanede yatıyor. Bu olayı takiben Hacıdel köyüne askeri komandolar tarafından sürekli baskın yapıldı. Suçlular ortada dolaşırken, yoksul köylüler yakalanarak hapse atıldı. Askeri komandoların suçsuz olarak yakaladığı köy muhtarı, Diyarbakır'da SEYRANTEPE'de askerler arasında, Ensarîler tarafından vurularak öldürüldü. Ve bu olay, böyle sürüp gidiyor. Bu olayları takiben Dicle'nin VİRDAN köylüleri ile GOLZAN köylülerini birbirine düşürdüler. Bu olayda da ufak tefek yaralanmalar oldu; ama bu, onların insanlık düşmanı duygularını doyurmadı. Bu kez Virdan köylülerinin öz malı olan Dicle Nehri yatağındaki kum ocaklarını kendileri işletmek istediler. Köylülere baskı yaptılar. İlçe biriminde etkili ve yetkili kişileri de devreye sokarak kum taşımaya gelen arabaları geri çevirdiler. Ve kumu köylülere işletmediler. Köylülerin ilgili mercilere yaptıkları tüm başvurular sonuçsuz kaldı. Böylelikle, köylülerin tek gelir kaynağı olan kum doldurma işi de donmuş oldu.

Şimdi de, Diyarbakır merkezine bağlı METMUR köylülerine saldırdılar. Kendi yandaşları olmayan tüm köylülerin evlerini yakıp yıktılar. Bağlarını ve bahçelerini kökünden söküp attılar. Evini terkedip Diyarbakır'a gelen bir köylüyü yolda alçakça katlettiler. Hacıdel köylülerini dağıtan Ensarioğulları, şimdi de başka köylüleri rahatsız etmeye başladılar. Eşkiyaları aracılığıyla köylülerden haraç almayı meşrulaştırdılar. Kadınlara ve çocuklara hakaret etmek de vazgeçilmez görevleri arasındadır. Bu durum karşısında bütün köylüler yetkililerden soruyorlar. Bu mudur can ve mal güvenliği? Bu mudur yaşama hakkı? Bu mudur sosyal adalet? Can ve mal güvenliğimiz Ensarioğulların insafına terkedilmiştir. Onlar eşkiya besleyip baskı ve terör yaratsınlar. Onları kovuşturan kimse olmasın; biz öldürülen ve sürülenlerden hesap sorulsun. Bu mudur hukukun üstünlüğü ilkesi? Varsın Ensarîler devlet içinde devlet olsunlar. Ama şunu da unutmasınlar. Biz öldürülen ve sömürülen tüm köylüler, örgütlenip işçi sınıfımızın öncülüğünde savaş alanlarına çıktığımızda, Ensarîler ve onları kollayan devlet yetkilileri nereye gidecekler.

DİCLE'DEN BİR KÖYLÜ

Okurlardan Politika'ya

İlerici belediye memurları

Ülkemizin içinde bulunduğu çarpık kapitalist düzende faşizm alabildiğince tırmanıyor. Bu durumda tekelci burjuvazi ve onun sözcüleri olan partiler, hükümetler, burjuvazinin sömürüsünü her geçen gün katmerlendiriyor. Mevcut hükümetleri kendilerinden yana çalıştırıp, işçi sınıfımızın ve emekçi memurların, teknik elemanların, köylülerin, zanaatkârların üzerinde sömürüyü devam ettirip, faşizmi alabildiğince tırmandırıyor. Buna şöyle örnek verelim: İLO (Uluslararası Çalışma Örgütü)'nün Haziran 1978'deki kongresinde Çalışma Bakanımız Sayın Bahir Ersöy, memurlara sendikal haklarını vereceğini taahhüt etti. Ancak, hâlâ sendikal hakkımızı alamadık. Bizler, belediye emekçileri olarak bu hakkımızın verilmesini beklemedik. Mevcut hükümetin Başbakanı Sayın Bülent Ecevit'e telgraflar çektik. Panel toplantıları yaptık, alanlarda «sendikal hakkımız» diye bağırdık. Fakat burjuvazinin sözcüleri bizim istemlerimizi kulak arkası ettiler. Haklarımızı vermediler.

Yine, işkollarımızda araba, yemek, kreş, yuva sorunlarımızın üzerine gittik. Mevcut iktidarların işverenleri bizim sorunlarımızı kulak arkası ettiler. 3000 işçi ve memurun çalıştığı bir işyeri olan İstanbul Belediye Sarayı'na çeşitli semtlerden gelen arkadaşlarımızın nasıl gelip gittiğini düşünmeyen işverenlerimiz, hergün bir talimat yayınladılar. Memur 8.30'da gelir 17.30'da gider. Parasız yemek istedik olmadı. Kreş istedik olmadı. Mevcut yuva genişletilmedi. 3000 kişinin çalıştığı yerde 60 kişilik bir yuva mevcuttur. Bu da her 60 kişiden bir bürokrat kişinin çocuğunu barındırmaktadır. 59 kişinin çocuğu barınmamaktadır.

Eczane sorunumuza bakılmadı. Örneğin, 60 liralık bir ilaç mı aldınız, bunun parasının ödenmesi için önce amirinizden izin almanız, sonra da yol parasını cebinizden verip Merkez Bankası'na gitmeniz gerekli. Bu durumda, ilaç paranızın bir kısmı yol masrafına gitmektedir. Çektiğiniz eziyet de cabası. Çoğu arkadaş, bu durumda ilaç parasını almaktan vazgeçmektedir.

YAŞASIN GREVLİ TOPLUSÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAK MÜCADELEMİZ...

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Geçtiğimiz günlerde yasallaşan İranlı komünistlerin partisi - Bir erkek adı. 2) Yerinde iş görmüş olma - Dolayısıyla anlatma. 3) Uslu değil - Tersi, numaranın kısa yazılışı. 4) Tersi, Sovyetler Birliği'nde bir kent - Bir emir. 5) Kalpten çıkan ana damar. 6) Işığı yansıtmaya yarayan ayna. 7) Pozitivizmin kurucusu ünlü sosyolog (Okunuşu) - Beyaz. 8) Osmanlı İmparatorluğunda yüksek okul. 9) Yüce - Teknik elemanların kullandığı kalem türü. 10) Büyük tepsi - Anafikir.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Gerçek anlamını Brecht'le bulan sanat dalı - Akıl. 2) Amerika Birleşik Devletleri'nin kısa yazılışı - Anadolu'nun bir bölgesinden olan. 3) Arapçada bilimler yurdu. 4) Tersi, müslümanlıkta kutsal yer - Uyuşturucu madde türü. 5) Eski Devlet Bakanlarından Faruk Sükan'ın istifasından önce açıkladığı ünlü yolsuzluklara adı karışan bir şirket - Hekimlikte kullanılan kendine özgü bir kokusu olan sıvı. 6) Yemek yenen kap - Tersi, çoğul eki. 7) Tersi, harflerin boyutlarını ifade eden ölçü (Basım alanında). 8) Bir nota - Tersi, demirci aleti - Tersi, ruh (Öztürkçe). 9) Tersi, fazlalaştırma - Bir harfin okunuşu. 10) Savaş aracı - Bir maden.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Hükümet - Af. 2) Esem - Yrb. 3) Resmiyet. 4) At - İyaM - Yo. 5) Kir - iM - Haz. 6) İM - rM - De. 7) Tasarruf. 8) Terk et - Et. 9) Ola - ikaS. 10) sinE - Asena.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Heraklitos. 2) Üretim - elİ. 3) Kes - Tren. 4) Ümmi - rüK. 5) İyimser. 6) Eyyam - At. 7) treM - Dr - İs. 8) bT - Hereke. 9) Ya - Utan. 10) Filozof - sA.

Portekiz KP, demokratik çoğunluk hükümeti için eylem birliği önerdi

Dış Haberler Servisi — Portekiz Komünist Partisi, seçim hazırlıklarının görüşüldüğü Ulusal Konferansta aldığı bir kararda, Sosyalist Parti ve diğer ilerici güçlerle, demokratik çoğunluk temeline dayalı bir hükümetin oluşturulması için görüşmelere hazır olduğunu belirtti.

Aralık ayında yapılacak meclis ve yerel yönetim ara seçimlerinin görüşüldüğü ve bin delegenin katıldığı konferansta, Portekiz KP'nin ve Portekiz Demokratik Hareketi'nin oluşturduğu Halkın Birliği Blokuna oy vermenin, parlamentoda demokratik çoğunluğun sağlanmasına katkı olacağı belirtildi. Alınan kararda komünistlerden ve sosyalistlerden oluşan çoğunluğun korunmasının demokratik bir hükümet için temel olacağı vurgulanarak PKP'nin bu konuda görüşmelere hazır olduğu belirtildi.

İtalyan KP'ye göre, Türkiye'deki seçim sonuçlarını ABD ve NATO'nun planları belirledi

DIŞ HABERLER SERVİSİ - İtalyan Komünist Partisi yayın organı L'Unita gazetesinde, Türkiye'deki seçimlerin sonuçlarını değerlendiren bir yazıda, başarısız bir sosyal demokrat hükümetin sona erdiği ve seçim sonuçlarını ABD ve NATO'nun planlarının belirlediği yazıldı. «Reformsuz bir ortanın-solunun sonu» başlığı altında çıkan yazıda şöyle denildi: «Hem bir üçüncü dünya hem de bir Avrupa ülkesi olan Türkiye'de, başarısız bir sosyal demokrasi deneyimi sona erdi. Hangi işlevler bu yıkıcı yenilgiyi doğurdu? Kuşku yok ki, ABD'nin ve NATO'nun emirleri dahil her türlü silah bu yolda kullanıldı. CHP ağırlıklı hükümet, daha, 1978'in başlarında kurulduğu zaman bile güçsüzdü. Dışarıdan örgütlenen ekonomik ve politik bunalımların üstesinden gelemezdi. Ayrıca, kötü şöhretli Albay Türkeş'in faşist legal partisine bağlı olan gizli terörist örgütler tarafından yönetilen ve sağ güçlerce bilinçli olarak tezgahlanan terörizmle boğuştu. Ancak üstesinden gelemedi. Öte yandan demokratik güçlerle bağını giderek kopardı. Bu, onun sonunu hazırlayan etkenlerden belki de en önemlisiydi. Şimdi ülkeyi saran sosyo-ekonomik sorunların üstesinden sağ bir hükümet gelebilir mi? Ayrıca Türkeş'in faşistlerinin oluşturacağı askeri darbe olasılığını da göz önünden ayırmamak gerekir.»

Çin, Vietnam sınırında bir ayda 90 silahlı provokasyon yaptı

Dış Haberler Servisi — Vietnam haber ajansı, Çin'in Vietnam sınırı boyunca provokasyonlarını sürdürdüğünü açıkladı. Haber ajansı, son bir ay içinde Çin birliklerini Vietnam'a karşı 90 silahlı provokasyona giriştikleri, bu provokasyonlar sırasında Vietnam'ın 20 sivil vatandaşının öldüğünü, çok sayıda Vietnamlı'nın da yaralandığını açıkladı. Açıklamada, Çin'in sınıra asker yığmaya devam ettiği, son olarak iki tümenin daha sınıra sevkedildiği bildirildi.

ÇİN'DE TEMEL TÜKETİM MADDELERİ KASIM'DAN İTİBAREN TEKRAR ZAM GÖRECEK

Dış Haberler Servisi — Çin'de bir dizi tarımsal tüketim maddesine büyük ölçüde zam yapılacağı bildirildi. Zammın et, süt, yumurta ve diğer hayvansal gıda maddeleri ile her tür sebze ve meyvayı kapsayacağı ve en az yüzde 20 - 30 arasında olacağı belirtildi. 1 Kasımdan itibaren uygulamaya başlanacak olan zammın son yıllarda Çin'de yapılan en büyük zam olduğu bildiriliyor.

Öteyandan, ÇKP'nin tarımın gelişiminin hızlandırılması konusunda aldığı kararlar geçtiğimiz günlerde yayınlandı. Kararda, ilk yıllardaki başarılı gelişmelere karşın son 20 yılda Çin'de tarımın son derece yavaşladığı ve bunun nedeninin de "Çin toplumundaki sosyal ve siyasal istikrarsızlık olduğu belirtildi. Gözlemciler Çin'de nüfusun hızla artarken tahıl üretiminin 1957 yılındaki düzeyde kaldığına dikkati çekiyorlar.

Maocular Nepal'de bir Komünist Partisi üyesini öldürdüler

Dış Haberler Servisi
Nepal'in güney bölgelerinde bazı maocu ve maceracı col grupların terör estirdikleri ve politik cinayetler işledikleri bildiriliyor.

Başkent Katmandu'da yayınlanan "Samiksa" gazetesi, en son olarak maocuların, Nepal Komünist Partisi üyesi ve bir köy örgütünün başkanı olan Nanda Susaling'i öldürdüklerini bildirdi. Gazete, cinayetten önce Susaling'in tehdit edildiğini ve bu grupların yıkıcı eylemlerini toplum önünde açığa vurmaktan vazgeçmesi istendiğini belirtti.

Kamboçya Pol Pot'un ve yandaşlarının geri verilmelerini istedi

Dış Haberler Servisi
Kamboçya, kitle kırımı uyguladıkları saptanan ve Pnom Pen halk mahkemesi tarafından ölüm cezasına çarptırılan Pol Pot ve yandaşlarının hiçbir ülke tarafından kabul edilmemelerini ve Kamboçya'ya geri verilmelerini istedi. Kamboçya Dışişleri Bakanlığınca yapılan açıklamada, ayrıca, Pol Pot kalıntısı bazı çetelerin, Çin'in ve emperyalistlerin yardımı ile kundakçı eylemlerini sürdürdükleri açıklandı ve bunlara karşı gerekli yanıtın verileceği belirtildi.

Arjantin'de askeri yönetim bölünüyor

● Menendez ayaklanmada yalnız kaldı.

● GAZETECİ TİMERMAN'IN SERBEST BIRAKILMASI VE ESKİ BAŞKAN CAMPORA'NIN ÜLKEYİ TERK ETMESİNE İZİN VERİLMESİ KONULARINDA ORDU İÇİNDE ANLAŞMAZLIK ÇIKTI

General Menendez'in 29 Eylül'de başlattığı ayaklanma, Genel Kurmay Başkanı Viola ile yaptığı konuşma ile sona erdi. Ancak ayaklanmanın görüşmelerle sona ermesiyle üç buçuk yıldır iktidarı elinde bulunduran askeri hükümetin sorunları bitmedi.

Menendez ülkenin en önemli ordusu, 3. Ordu'nun komutanı. Ve 29 Eylül'de Genel Kurmay Başkanı Viola'nın istifa etmesi istemiyle ayaklanma başlattı. Fakat diğer generallerin desteklenmesi ve kendisine karşı çıkmaları sonucunda Viola ile görüşmek zorunda kaldı. Bu görüşmenin hemen ardından da ayaklanma sona erdi.

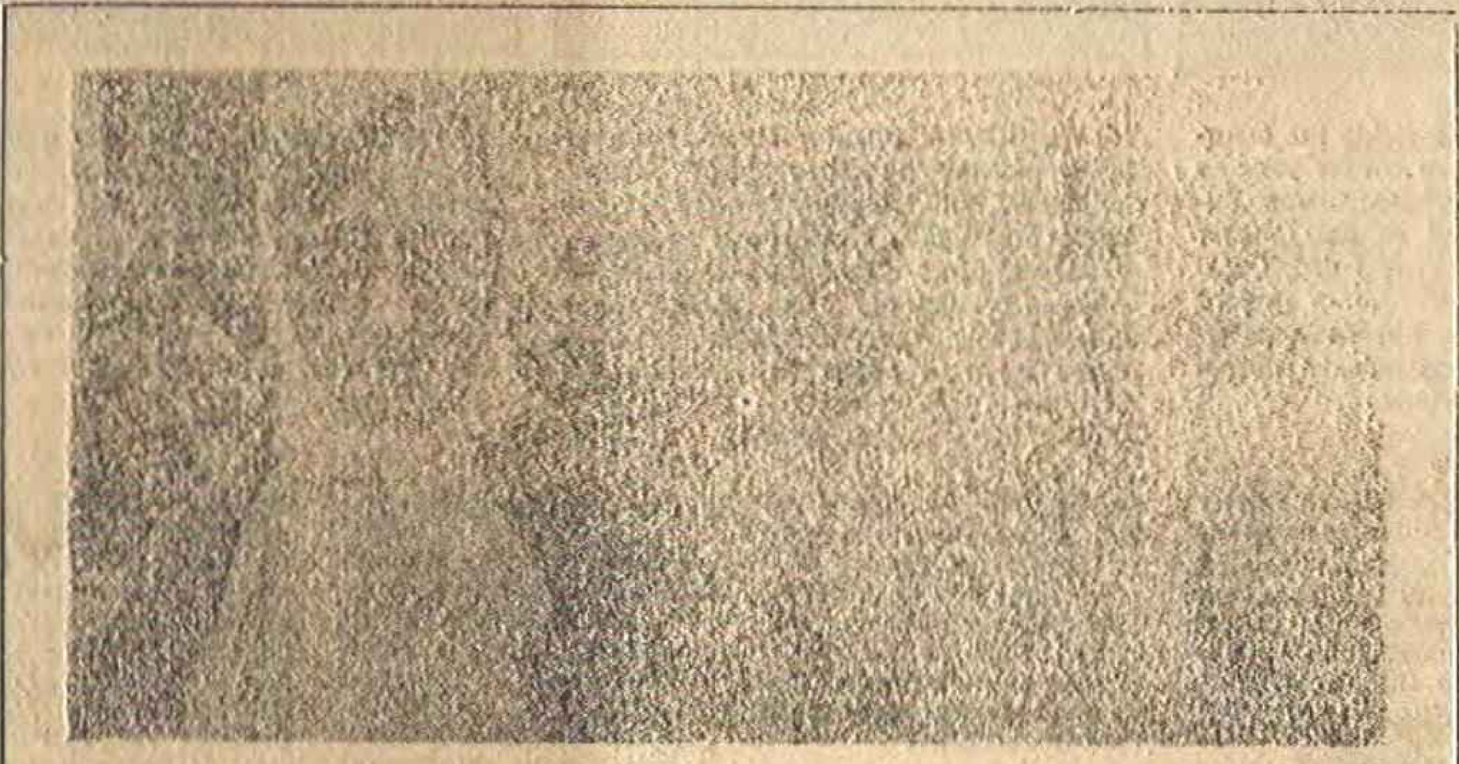
ORDU İÇİNDE ANLAŞMAZLIK ÇIKAN KONULAR

Arjantin ordusu içinde değişik görüşleri savunan birçok grubun olduğu artık bir sır değildir. Menendez de bu gruplardan birisinin başını çekmekteydi. Şu anda Arjantin Ordusu önemli politik sorunlarla karşı karşıya bulunuyor. Birincisi bu yıl sonunda ordu içinde rütbe yükselmeleri, yer değişimi ve emekli ayırma gibi işlemler gerçekleştirilecek ve yeni Genel Kurmay Başkanı atanacak. Arjantin basınına göre Menendez, Viola'nın generallerle yaptığı ve yeni Genel Kurmay Başkanı'nın sahip olması gereken nitelikleri sıralamasının ardından ayaklanmaya karar verdi. Menendez Genel Kurmay Başkanlığı için hiçbir şansı olmadığını anlamıştı.

Hava, kara ve deniz kuvvetlerinin ayrı ayrı yaptıkları bu toplantılarda ikinci anlaşmazlık konusu Anayasa Mahkemesi tarafından serbest bırakılmasına karar verilen gazeteci Jacobo Timerman'ın serbest bırakılıp bırakılmayacağı konusunda çıktı. Hakimler Timerman serbest bırakılmadığı takdirde toplu olarak istifa edeceklerini açıklamışlardı.

Eski Devlet Başkanı Hector Campora'nın ülkeyi terk etmesine izin verilip verilmeyeceği konusunda diğer anlaşmazlık konusudur. Campora üç buçuk yıl önce gerçekleştirilen darbeden sonra Meksika elçiliğine sığındı ve halâ orada bulunuyor. Campora'nın kanser olduğunun anlaşılması üzerine Meksika, eski Devlet Başkanı'nın Meksika'ya gelmesine izin verilmesi için girişimlerde bulunmuştu. Bu istek bir kez daha yinelendi.

Arjantin'in askeri hükümeti için Timerman'ın serbest bırakılması, Campora'nın ülkeyi terk etmesine izin verilmesinden daha da önemli bir sorundur. Menendez'in ayaklanması ile bu sorunlar yeni boyutlara ulaştı. General Menendez'in başlattığı ayaklanmaya sadece üç tümen katıldı. Diğer generaller yerlerinde kalmayı yeğlediler. Ancak Viola-Videla [illegible] ülkeyi kontrol edebilmek [illegible] söylemek için çok erken. General[illegible] bir sonuçları [illegible] birlikte hareket etmediler. Viola [illegible] Menendez'in başlattığı ayaklanmayı [illegible] yoluyla bastırmayı yeğledi.

«Oğlumun nerede olduğunu bilen var mı?»

Buenos Aires'in «Mayıs» alanına her perşembe günü kadınlar toplanır. Boyunlarında hiçbir iz bırakmadan kaybolan oğullarını, eşlerini yakınlarını aradıklarını belirten tabelalar asarlar, fotoğrafların gösterirler.

Baskılar, işkenceler halkı yıldıramıyor. Halkın tepkisi ve dünya kamuoyunun baskısı son zamanlarda cuntalı epey terletmeye başladı.

1977 yılında Buenos Aires'in Plasa de Mayo Alanında yığınsal gösterilere başladıklarında «deli» diye nitelendirilen analar sonunda cunta için korku kaynağı oldular. Fotoğraftaki annelerin boynundaki tabelada «Oğlumun nerede olduğunu bilen var mı?» yazıyor.

KGB TARAFINDAN KAÇIRILDIĞI İDDİA EDİLEN SOVYET ATLET YURDUNA KENDİ İSTEĞİYLE DÖNDÜĞÜNÜ AÇIKLADI

Dış Haberler Servisi — Geçen Ağustos ayında Federal Almanya'dan sığınma hakkı isteyen ancak daha sonra ülkesine dönen Sovyet olimpiyat şampiyonu Vladas Chessyunas, Sovyetler Birliğine kendi isteğiyle döndüğünü açıkladı. Bilindiği gibi Batı basını, Vladas Chessyunas'ın KGB tarafından kaçırıldığını iddia etmişti.

1972 Münih Olimpiyatlarında [illegible] yarışlarında altın madalya alan Vladas Chessyunas, Litvanya Sovyet Cumhuriyeti'nin başkenti Vilnius'ta bir Federal Almanya televizyonuna verdiği demeçte, [illegible] kendi isteğiyle döndüğünü bildirdi. Vladas Chessyunas, televizyon [illegible] Bonn'daki [illegible] Sovyet diplomatları [illegible] yardımcı olduğunu [illegible]

Suriye'de İlerici Ulusal Cephe, Esad'ın Moskova gezisini değerlendirdi

Dış Haberler Servisi — Suriye İlerici Ulusal Cephe Yüksek Konseyi, Başkan Hafız Esad'ın başkanlığında toplanarak, Esad'ın son Sovyetler Birliği gezisinin sonuçlarını değerlendirdi.

Haberi veren Şam radyosu, Başkan Esad'ın, Sovyetler Birliği ve bu gezi sırasında Sovyet liderleriyle yaptığı görüşmelerle ilgili olarak Yüksek Konseye bilgi verdiğini söyledi. Radyo, cephe üyesi parti temsilcilerinin Esad'ın Moskova gezisinin sonuçlarını çok olumlu bulduklarını Suriye ve genel olarak Arap ulusunun çıkarları doğrultusunda olduğu inancında olduklarını belirttiklerini açıkladı.

Bilindiği gibi Esad, Moskova gezisi sırasında beraberinde, cephe Yüksek Konseyi üyesi ve Suriye Komünist Partisi Politbüro üyesi Danyal Toama'yı da götürmüştü.

Dünyaturu

● KÜRT Gerillalarının eline geçen İran Kürdistanı'nın başkenti Mehabat'da çarpışmalar sürüyor. Hükümet kuvvetleri ellerinde kalan son iki garnizonu da elde tutmaya çalışıyor.

● BELÇİKA'da ari ırkının üstünlüğünü savunan ve Flaman Nasyonalist Parti yanlısı bir örgütün üyeleri oldukları bildirilen faşistlerle polis arasında çıkan çatışmada bir çok kişi yaralandı, 150 faşist tutuklandı.

● NATO üyesi ülke parlamenterlerinin Kanada'da düzenledikleri bir toplantıda konuşan NATO Silahlı Kuvvetler Komutanı Rogers ABD Senatosu'nun SALT-2'yi onaylamaması halinde NATO için son derece zararlı sonuçlar doğabileceğini söyledi.

● KUVEYT Petrol Bakanı, yabancı petrol tekellerinin Kuveyt petrolünü serbest piyasada saptanan fiyatların üzerinde satmayı sürdürmesi halinde kendilerinin de fiyat artırımına gideceklerini söyledi.

● ABD Dışişleri Bakanı Vance, Carter'in Küba'da Sovyet askerleri iddiasına destek sağlamak amacıyla Latin Amerika liderleriyle görüştü.

● KIBRIS Cumhurbaşkanı Kipriyanu, Şam'da Suriye Devlet Başkanı Esad ve FKÖ lideri Arafat ile Ortadoğu'daki son durumu ve U - 2 casus uçakları konularını görüşüyor.

● FKÖ Lideri Yasser Arafat, İran Dışişleri Bakanı Yazidi'ye gönderdiği bir mesajda İran'ı Bağlantısızlar'a katılması nedeniyle kutladı.

● İRLANDA Katolik eski temsilcisi Devlin İngiliz Ordusu ülkeyi terketmedikçe ve İrlanda birleşmiş sosyalist cumhuriyet olmadıkça sorunun çözülemeyeceğini söyledi.

DIŞ POLİTİKA

HÜSEYİN BAŞ

"Avrupa'da yeni ABD roketlerine hayır"

Türkiye'de hakim sınıfların güdümündeki odakların 14 Ekim seçimlerinin asıl ve gerçek «mağlubunun» iç ve dış sermaye ortaklığına dayanan iliklerine dek yozlaşmış «kurulu düzen» olduğunu halkın gözünden saklamak için yoğun bir saptırma çabası sürdürdükleri şu sıralarda, dünyanın, bu arada, kuşkusuz, ülkemizin de geleceğini etkileyebilecek bir dizi önemli gelişme bütünüyle unutulmuş görünmektedir.

L. Brejnev'le, J. Carter arasında Viyana'da imzalanan Nükleer Stratejik Silahların Sınırlandırılmasına ilişkin SALT II anlaşmasının ABD Senatosu tarafından onaylanması sorununa bağlı olarak, çelişkili bir biçimde gündeme gelen yeni «silahlanma yarışı» tehlikesi, Havana Zirvesi'nden başarıyla çıkarak dünya politikasındaki ağırlığı daha daha da belirgin hale gelen Bağlantısızlarla ilişkiler, Ortadoğu, Kıbrıs, Zimbabwe-Rodezya, Çinhindi gibi uluslararası gerilim odakları, yukarda sözü edilen yaşamsal önemdeki sorunların en önde gelenleri arasında.

Silahlanma hummasının kaynağı asker-endüstri kompleksi, ünlü Amerikalı ekonomist Galbraith'ın deyişiyle «kapitalist endüstri devletinin», «etinin eti», organik öğesidir. Kapitalist sistem ve onun evrensel sömürü stratejisi emperyalizm için, silahlanma, salt hiçbir endüstri ile kıyaslanmayacak ölçüde kârlı bir iş olarak değil -ABD 136 ülkeye yaptığı silah satışlarından yılda en az yüz milyar dolar kâr sağlamaktadır- yukarda sözü edilen evrensel sömürü istemlerinin gerçekleştirilmesinin aracı olarak da birincil önemdedir.

Ne var ki, Sosyalist Dünya, Bağlantısızlar ve kapitalist ülkelerdeki demokratik güçlerin artan ağırlıkları, emperyalizmin evrensel sömürü olanaklarını, eskiye oranla, büyük ölçüde sınırlamış ve bu yeni güç dengesi ABD ve yandaşlarını detant politikasına boyun eğmeye zorlamıştır.

Sosyalist Dünya, Bağlantısızlar ve kapitalist ülkelerdeki demokratik güçlerin insanca yaşama istemlerinden kaynaklanan detant ve silahsızlanma emperyalizm için adeta katlanılan bir zorunluluktur. Emperyalizmin bir yandan Dünya güvenliği ve barışı için yaşamsal önemde olan silahsızlanmaya ilişkin anlaşmaları imzalarken, öbür yandan Küba'daki Sovyet askeri varlığı, ya da daha genelde «Sovyet tehdidi» türünde anlamsız mızıkçılıklar icad edip asker-endüstri kompleksinin ağzına yeni silahlanma yemleri atmasındaki çelişkili tutumun kaynağında, yukarda sözü edilen olgunun bulunduğundan kuşku yoktur.

Carter yönetimi şu sıralarda SALT II anlaşmasının senatoda onaylanması karşılığında SALT II'nin getirdiklerini fazlasıyla götürecek girişimler içindedir. Silahsızlanmada son derece önemli bir evre sayılan SALT III görüşmelerini de olumsuz yönde etkilemesi beklenen bu çelişkili davranışlar, aslında ABD yönetimi ve onun NATO'lu yandaşları için yeni değildir.

Hatırlarda olduğu gibi, dünya barışını ciddi bir biçimde tehdit edecek boyutlara ulaşan silahlanma yarışını frenlemenin, giderek bütünüyle durdurmanın yollarını araştırmak üzere düzenlenen Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Özel Oturumu arifesinde -Mayıs 1978- NATO üyeleri Washington'da bir araya gelerek askeri bütçelerini her yıl % 3 oranında artırmayı kararlaştırmışlardı. Şimdi Carter yönetimi aynı oyunu bir kez daha oynamanın hazırlığındadır. Dünya uluslarının ezici çoğunluğunun silahlanma yarışını frenleyecek anlaşmasının onaylanmasını beklediği bir sırada, Carter yönetimi, düzmece bunalımlar ortaya atarak ölümcül yarışı bu kez çok daha kapsamlı bir biçimde yeniden başlatmayı tezgahlamaktadır. Carter yönetimi, ilk ağızda, askeri bütçede daha önce saptanan % 3'lük artırımı, % 5'e yükseltmiştir. Bununla da yetinmemiş aynı düzmece kriz ve «Sovyet Tehdidi» sis perdesi ardında Batı Avrupa'daki NATO'lu müttefiklerinin -NATO üyesi olmayan ülkelerin de- topraklarına yeni nükleer silahlar yerleştirerek, bu ülkeleri de silahlanma yarışına katmak için yoğun çabalar içine girmiştir. ABD'nin Batı Avrupa ülkelerine, bölgedeki nükleer güç dengesini bozacak niteliklere sahip bulunan Pershing II ve Cruise füzeleri yerleştirilmesi önerisini bu kez ciddi olarak gündeme getirmiştir. Sorun bugün Batı Avrupa'nın özellikle NATO'lu üyelerinde yoğun bir biçimde tartışılmaktadır. Ayrıca uluslarüstü bir niteliğe sahip bulunmamasına rağmen Avrupa Parlamentosu da, Fransa ve Federal Almanya'nın militarist güçlerinin baskıyla eski askeri entegrasyon tasarılarını yeniden gündeme getirerek silahlanma yarışı yangınına körükle gitmektedir.

ABD'nin Batı Avrupa'ya yeni füzeler yerleştirerek, NATO'lu müttefiklerini yeni bir silahlanma yarışına sokma girişimleri de yeni değildir.

Nixon doktrini, konvansiyonel orduların sayılarında azalmaya karşın, «nükleer caydırma» silahlarının artırılmasını öngörüyordu. Günümüzdeki ABD askeri stratejisinin temelindeki «gerçekçi caydırma» ise Nixon doktrinin uzantısında yer almaktadır. Ne var ki, Carter yönetimi trilateralist «bağlı strateji» ile stratejik nükleer silahlanma tırmanmasında Pershing II, Cruise füzeleri ile nötron bombasıyla, kıtalararası füzeler, denizaltılardan atılan balistik füzeler ve ağır bombardıman uçaklarından sonra 4. kanalı da açmak istemekte, ayrıca bununla da yetinmeyerek, Nixon doktrinin aksine, NATO'nun konvansiyonel silahlar yönünden de güçlenmesine çalışmaktadır. Washington Post'un başyazarları Evans ve Novak, Carter'ın bu yöndeki gizli savaş planlarını 1977 Temmuz'unda açıklamışlardı. Sözkonusu açıklamalara göre Carter yönetimi Cruise füzeleri ve nötron bombasıyla 4. kanalı açarak SALT II anlaşmalarını köstekleme ile kalmayacak, NATO'lu üyelerine baskı yaparak onların da silahlanma yarışına yoğun bir biçimde katılmasını sağlayacaktır. Carter yönetiminin bugünkü girişimleri Evans ve Novak'ın 1977 yılında yaptıkları açıklamaları bütünüyle doğrulamaktadır. Ne var ki, bu girişimin gerçekleşmesi NATO'nun Aralık dönemi toplantısında alınacak karara bağlıdır. ABD'nin sorunu şimdiden gündeme getirmesi ise kuşkusuz, yaratılan düzmece bunalımların da yardımıyla, Batı Avrupa ülkeleri kamuoylarını paniğe uğratarak bu ülkeler topraklarına yeni füzelerin yerleştirilmesine olanak yaratmaya dönüktür.

Ancak, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev'in, ABD yönetiminin silahlanma yarışı kışkırtıcılığına karşın, Batı Avrupa'da somut kuvvet indirimi öngören, barışçı öneriler getirmesi, Washington ve Batı Avrupa'daki savaş çılgınlarının tehlikeli komplolarını bozacak güçte görünmektedir. L. Brejnev, Sovyetler Birliğinin geleneksel Leninist barışçı politikasından kaynaklanan barış çağrısının, intikamcı odakların tüm saptırma çabalarına rağmen, Batı Avrupa ülkelerini olumlu biçimde etkileceğinden, böylelikle de savaş çılgını çevrelerin barışa yönelik komplolarının bir kez daha suya düşürmesi uzak bir olasılık olarak görünmemektedir.

Panama başkentinde yapılan Dünya Barış Konseyi Prezidyumu toplantısında, dünyanın tüm barış güçleri 24 Ekim'de başlayan «silahsızlanma» Haftasında, «Avrupa'daki yeni ABD roketlerine hayır» belgisi altında eyleme çağrılmıştır. Ülkemiz barış güçleri de, milyonlarca insanı yoksulluk içinde kıvranan dünyayı yeni ve son derecede tehlikeli bir silahlanma yarışının anlamsız savurganlığına atacak ABD planını bozmaya yönelik barışçı eylemlere tüm gücüyle katılmalıdır.

NÖTRON

Derleyen: Dr. SELÇUK ALSAN

Amerikalılar Nötron Bombasının kısa mesafelerde kullanılan taktik bir silah olduğunu anlatadursunlar, kendi dergilerinde resmini verdikleri bu pilotsuz uçak (Cruise füzesi) nötron bombasını 1800 mil öteye götürüp patlatacaktır.

İnsancıl bomba değil "İnsan bombası,,!..

Çağdaş bilim otuzdan fazla ışın tanıyor (gama, elektron, proton, nötron, x gibi). Bunlar arasında en tehlikelisi nötron ışınlarıdır. Nötron ışınları elektrik yükü olmadığından kilometrelerce ötelere yayılabilir. Ayrıca kalın çelik, beton duvarları delip geçebildiğinden (sığınaklara, tankların içine girebilmektedir) eriştiği heryerde hayatı yokeder.

Nötron ışınlarına maruz kalan insanlar hemen ölmez günler ve haftalarca süren bir can çekişmeden sonra kansızlık, kanamalar ve iltihaplar yüzünden ölür. Ölüm nedeni nötron ışınlarının etkisi ile eriyip yokolan kemik iliğinin artık kan hücreleri yapamayışıdır. Normalde kemik iliği alyuvarlar, akyuvarlar ve pıhtı hücreleri üretir. Alyuvar azalışı kansızlığa, akyuvar azalışı mikropların vücuda yayılmasına ve pıhtı hücrelerinin olmayışı durdurulmaz kanamalara yol açar.

Nötron bombası atıldıktan sonra o bölgedeki tüm canlılar ölmeye başlar, bina, tank, top gibi cansız şeyler ise tamamen sağlam kalır. Bunun düşman açısından anlamı şudur: nötron bombasını atan taraf düşmanını yokettikten sonra onun savaş araçlarına el koyabilir; içindeki bütün canlılar ölmüş bir kente girip binaları, eşyaları, silahları, paraları, servetleri ele geçirebilir. Bu bakımdan nötron bombası, atom bombasından çok farklıdır.

Atom bombası patlayınca başlıca üç olay meydana gelir: sarsıntı dalgası, yüksek ısı dalgası ve öldürücü ışınlar (radyoaktivite). Sarsıntı dalgası binaları yerle bir eder; yüksek ısı dalgası maddeleri eritir, canlıları kül eder. Öldürücü ışınlar ise deride çok zor iyileşen derin yanıklara, kemik iliğinin eriyip yokolmasına, kan kanseri (lösemi) ve diğer tümörlerin artışına yol açar.

Ancak sarsıntı ve ısı dalgalarından dolayı atom bombası cansızları da yok etmektedir.

Atom bombası canlıların büyük bir bölümünü birkaç saniye içinde öldürür, nötron bombasında ise canlıların ölümü bomba atıldıktan sonra yirminci gün ile kırkıncı günler arasında olmaktadır.

İnsanca bomba değil insan bombası

Atom bombası atılan bir bölge uzun süre tehlikeli ışın saçmaya devam ettiğinden bombayı atan orduca hemen işgal edilemez, nötron bombasının doğurduğu ışınlar ise hemen kaybolur ve bombayı kullanan ordu o bölgeyi hemen işgal edebilir. Demek ki nötron bombası, bina ve araçları sağlam bırakması; canlıları işkenceyle 20-40 günde öldürmesi, uzun süren radyoaktivite yapmayışı açılarından atom bombasına üstündür (tabii askerlik açısından, insanlık açısından değil.)

Buna rağmen Amerikalıların bugün için yalnız kendi tekellerinde bulunan nötron bombasına «insanca bomba» («Humaine bomb») adını takmaları şaşılasıdır. Nötron bombası «insanca» bir bomba değil, doğrudan doğruya insanları yoketmeye yönelik bir «insan bombası»dır.

Ahlak açısından bu bomba insanlık için bir yüz karasıdır, dünyada belki hiçbir şey Amerikan emperyalizminin, kapitalizmin ve yoz tüketim toplumlarının maskesini bu kadar indiremezdi:

İnsanların hiçbir önemi yoktur. Cansız maddelerde biriken zenginlik ise herşeydir.

Bu yüzdendir ki, dünya çapında «Nötron Bombasına Hayır!» kampanyasına rağmen ABD parlamentosu ve Carter, 1978'de nötron bombasının yapımı için gerekli paranın verilmesini onaylamışlardır.

Nötron bombası nasıl atılacak? Nötron bombası nisbeten küçük bir bombadır (patlama gücü 1 kiloton, yani 1000 ton TNT kadar). Bu nedenle 20 cm. çapında top mermisi olarak atılabileceği gibi Lance tipi füzelerle de atılabilecektir. Açıkta bulunan canlılar üzerindeki etkisi 1 kilometre, kapalı yerlerde bulunanlar üzerindeki etkisi ise 500 metre yarıçaplı bir daire içinde görülecektir.

Varşova Paktı güçlerinin üstünlüğü masalı

ABD nötron bombasını NATO ülkelerine vermek istemektedir. 1977 sonbaharında ABD Dışişleri Bakanı Harold Brown ve dış politika danışmanı Z. Brezinski bu amaçla NATO ülkelerini dolaşmıştır. Bunun sonucu olarak B. Almanya Parlamentosu, nötron bombası lehinde bir karar aldı. İngiltere ve Belçika da nötron bombasının kendi ülkelerine verilmesine karşı çıkmayacaklarını belli etmişlerdir. Diğer Avrupa ülkelerinde ise askeri çevreler nötron bombasını istemekte, fakat halkın şiddetle karşı çıkması yüzünden hükümetler henüz böyle bir karar alamamaktadır. Örneğin yalnız Hollanda'da birkaç gün içinde 500 binden fazla insan nötron bombasına karşı imza vermiştir. Diğer Avrupa ülkelerinin başkentlerinde de sık sık «Nötron Bombasına hayır» gösterileri düzenlenmektedir.

Amerika nötron bombası denen bu ölüm oyuncağını avrupalı kardeşlerine ödünç verirken korkunç bir masal uydurmayı da unutmamaktadır:

Varşova Paktı tanklarının sayısı NATO tank sayısından fazladır. Birgün olur da Varşova ülkelerinin tankları B. Almanya sınırını geçip Avrupaya «böö» derse Avrupa da nötron bombası ile «nöö» diye karşılık verebilecektir.

Oysa Londra'daki Uluslararası Stratejik Araştırmalar Enstitüsü yıllık raporuna göre Varşova ve NATO paktlarının gücü aşağı yukarı denktir. ABD Dışişleri Bakanı H. Brown da Roma'daki bir TV konuşmasında aynı şeyi söylemiştir. Aslında Varşova Paktı Kara Kuvvetlerinin mevcudu NATO'ya göre yarım milyon kişi daha azdır (Avrupada bulunan tüm Sovyet güçleri dahil).

Hemen hemen dünyadaki bütün aklı başında insanların bu bombaya çok şiddetle karşı çıkışlarının nedenlerini şöyle özetleyebiliriz:

İnsanları öldürüp onların mallarına konmak düşüncesine yalnız ve yalnız büyük gangsterlerde rastlanmaktadır. Mafia'nın kuralları uluslararası ilişkilere bu kadar açıkça ve utanmazca getirilmemelidir.

Nötron bir saldırı silahıdır

Aslında nötron bombasının savunmadan çok saldırı için kullanılması çok daha olasıdır. Düşmanın bir noktadaki direncini kırmak, bir kenti veya tepeyi ele geçirmek, bir bölgeye paraşütçü indirmek veya çıkarma yapmak isteyen bir ordu elbet nötron bombası kullanacaktır ve bu sayılanlardan hiçbiri «savunma» değil, düpedüz saldırıdır.

Nötron bombası daha önce imzalanmış pekçok uluslararası anlaşmaya aykırıdır. 1907 La Haye Anlaşmasının ek 23. madesinin e fıkrasına göre insanları çok acı çektirdikten sonra öldüren silahların kullanılması yasaktır.

1925 Cenevre Anlaşması ise mikrobik ve kimyasal savaşı yasaklamıştır. Mikroplar ve kimyasal maddeler cansızlara dokunmayıp canlıları yokeder. O halde cansızları sağlam bırakıp canlıları yokeden nötron bombası da bu sınıf silahdandır. Cenevre Anlaşmasını bugüne kadar yüz kadar ülke imzalamıştır. Şurası ilginçtir ki Amerika, bu anlaşmayı 1975 yılına kadar imzalamamış, bu sayede Vietnam Savaşında çeşitli zehirler kullanabilmiştir. Dünya halklarının büyük tepkisi karşısında Amerika da sonunda Cenevre Anlaşmasını imzalamak zorunda kaldı.

Nötron bombası ölümü uzatan veya daima ölüme neden olan silahları yasaklayan 1868 St. Petersburg Anlaşmasına da karşı olduğu kadar nükleer silahların üretilmesini yasaklayan Helsinki Konferasının 6. maddesine de karşıdır.

Nötron Avrupa'da canlı bırakmaz

Avrupa dünyada nüfus yoğunluğu en fazla olan yerlerden biridir ve insansız bir karış toprağı yoktur. Hayal edildiği gibi tanklar Avrupaya saldırırsa, büyük bir hızla gittiklerinden ve az dirençle karşılaşacaklarından birbirinden açılmış saflar halinde yürüyeceklerdir, nötron bombasının etki alanı 1 km. olduğundan tankları durdurmak için bir çok bomba atmak zorunlu olacaktır, bu ise Avrupa halkının ölümü demektir.

Nötronbombasından etrafa saçılan nötron ışınları toprağın derinliklerine sızarak orada depolanır. Bunun canlılar ve cansızlar üzerindeki uzun süreli etkiler ne olacaktır?

Yeteri kadar nötron ışını almadığı için hayatta kalanların çocukları sakat, aptal veya ucube olarak doğabilecektir. Bu bakımdan nötron bombası aslında bir değil, iki kuşağı hedef almış durumda.

Nötron bombasından sağ kurtulmuş olanlar için de kurtuluş yok. Kan kanseri (lösemi), akciğer, mide, meme ve tiroid kanserinden ölecekler. Kan kanseri bombanın atılışından 6-7 yıl diğer kanserler ise 20-25 yıl sonra başlamaktadır.

Tarih hiçbir önemli silahın uzun süre tek bir ülkenin tekelinde kalamayacağını göstermiştir. Örnek mi? İşte atom bombası, hidrojen bombası, atom denizaltısı, nükleer çok başlıklı füzeler.. Nötron bombası uzun süre ABD'nin tekelinde kalamayacaktır. Bu bakımdan Amerika'nın iddia ettiği gibi bu bomba Amerika'nın güvenliğini uzun süre sağlayamayacaktır.

ABD'nin saldırganlığı gözardı edilebilir mi?

Nötron bombası Avrupa'ya yerleştirilmek istenmektedir. Bu bombayı depolayan bir ülkenin, hayal edildiği gibi «doğudan bir tank hücumu» halinde değil de kendi adına girdiği savaşlarda (örneğin bir Kıbrıs çatışması veya Arap - İsrail çatışması halinde) nötron bombası kullanması nasıl önlenebilecektir? Amerika bu silah sayesinde üstün duruma geldiğini ve bundan dolayı hiçbir ülkenin kendisine saldırmaya cesaret edemeyeceğini ileri sürmektedir. Fakat elinde bu kadar güçlü bir bomba bulunan Amerika'nın kendisinin saldırıya geçmeyeceği acaba nasıl garantilenecektir?

Savaş yılanını uyandırmayın

Bugün dünyada bütün dünyayı 15 kere yokedecek kadar atom ve hidrojen bombası depolanmış durumdadır. Nötron bombası depolarda uyuyan Savaş Yılanını uyandıran etken olacaktır. İşte bütün bu nedenlerledir ki dünya kamu oyu nötron bombası yapımının yasaklanmasını istemektedir. Bu amaçla resmen Carter'e başvuranlar arasında şu örgüt ve kişileri sayabiliriz:

Dünya Barış Konseyi, Dünya Sendikalar Federasyonu, Dünya Demokratik Kadın Federasyonu, Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu, Dünya Gazeteciler Örgütü, Dünya Bilim Adamları Federasyonu, Hıristiyanlık Barış Konferansı, SSCB Sendikaları Merkez Konseyi, Sovyet Kadınları Komitesi, SSCB Gençlik Örgütleri Komitesi, SSCB Barış Komitesi, SSCB Ortodoks Kilisesi Patriği, Dünya Partizanlar Federasyonu, Dünya Sosyal - Demokrat Kadınlar Konseyi, 1977 Münih Dünya Bilim Adamları Pugwash Konferansı, Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü, Avrupa, ABD ve Kanada'dan 28 Komünist ve İşçi Partisi ve tüm dünyadan pekçok bilim adamı (aralarında hepsi Nobel Ödülü sahibi ve Profesör) Linus H. Bethe, D. Glaser, O. Chamberlain, H. Urey, ünlü ekonomist J. K Galbraith, Pauling, SSCB den akademisyen M. Markov Nobel ödülü sahibi Nikolay Semenov ve A. Prohorov, eski Amerikan senatörü V. Fulbright ve pek çok gazeteci, politikacı, asker, hukukcu ve aydın.

Sözümüzü ABD'de Temsilciler Meclisi üyesi Leon Panetta'nın Kongre'de 29 Eylül 1977'de söylediği şu sözler ile bitiriyoruz:

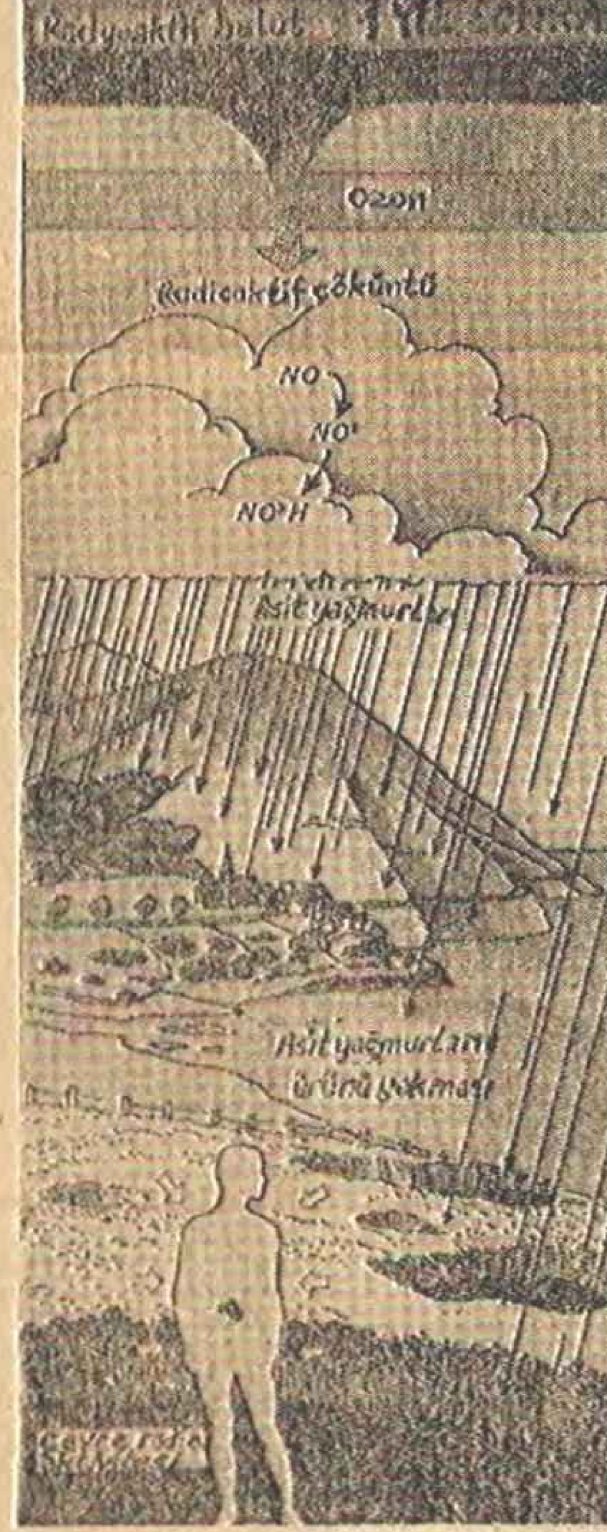
«Dünyada İNSAN HAKLARINA TABAN TABANA ZIT birşey varsa o da nötron bombasıdır... Dünya adına, hepimiz ve çocuklarımız adına bu bombaya son verelim.»

- Nötron bombası daha önce imzalanmış pekçok uluslararası anlaşmaya aykırıdır. 1907 La Haye Anlaşması'nın ek 23. maddesinin e fıkrasına göre insanları çok acı çektirdikten sonra öldüren silahların kullanılması yasaktır. 1925 Cenevre Anlaşması ise mikrobik ve kimyasal savaşı yasaklamıştır.

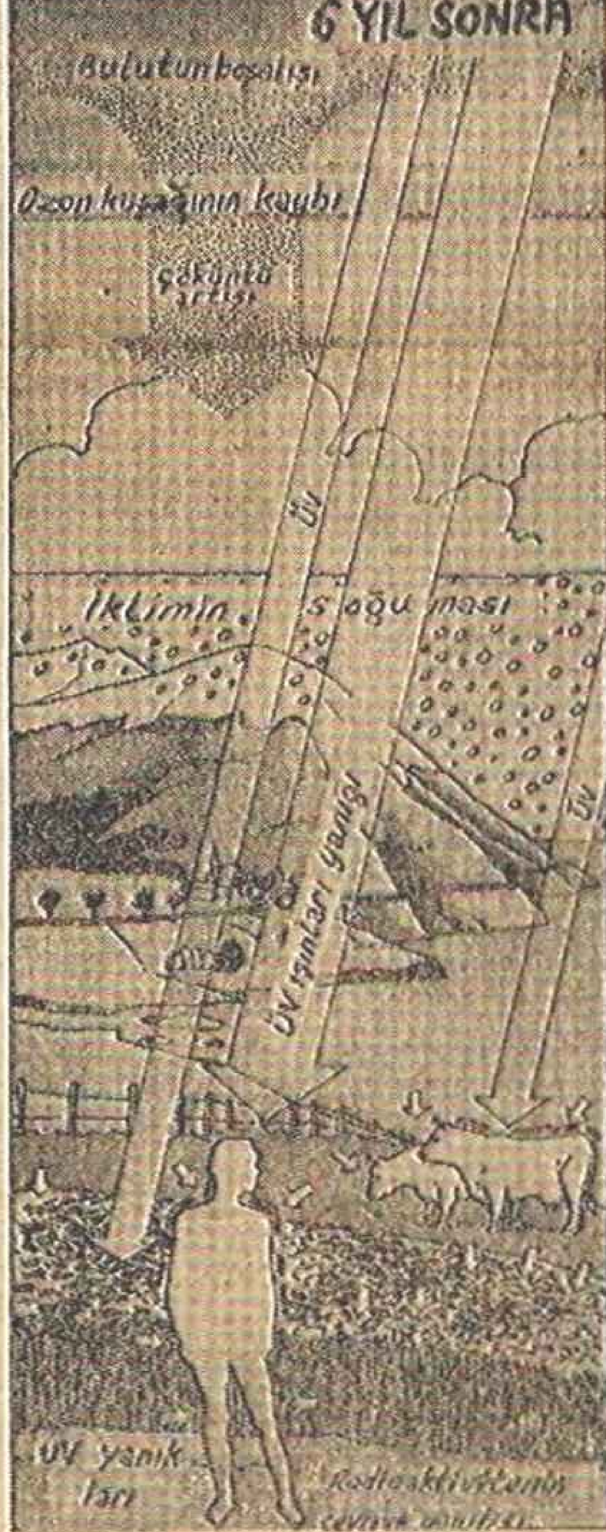
- Nötron bombasından etrafa saçılan nötron ışınları toprağın derinliklerine sızarak orada depolanır. Bunun canlılar ve cansızlar üzerindeki uzun süreli etkileri ne olacaktır? Yeteri kadar nötron ışını almadığı için hayatta kalanların çocukları sakat, aptal veya ucube olarak doğabilecektir.

- Ahlak açısından bu bomba insanlık için bir yüz karasıdır, dünyada belki hiçbir şey Amerikan emperyalizminin, kapitalizmin veya tüketim toplumlarının maskesini bu kadar indiremezdi: İnsanların hiçbir önemi yoktur, cansız maddelerde biriken zenginlik ise herşeydir.

Bir nükleer dünya savaşının sonuçları

1 YIL SONRA: Stratosfer'e kadar uzanan kalın toz bulutu güneş ışınlarını azaltarak ısıyı 1°-3° düşürür. Radyoaktif tozlar çok yavaş olarak dünyaya çöker. Havanın O2 ve N'u NO yapmak üzere birleşir, NO dünyayı güneş ışınlarından koruyan ozon kuşağını % 20-40 oranında azaltır. Nitrik asitli yağmurlar ürünü yakar. Çevre radioaktivitesi insanlara zararlı ışınlar verir.

6 YIL SONRA: Hâlâ atmosfer'de toz bulutları vardır. Asitle yanmış bitkiler yeniden büyür. Ozon kuşağı kaybolduğundan ültraviyole yanıkları oluşur ve bazı bitkiler (soğan, bezelye...) yokolur. Işın saçan tozların çöküşü ile insanlar zararlı ışınlara maruz kalır. İklim soğur, buzullar oluşmaya başlar. Dünyanın soğumasının nedeni yine ozon kuşağının kaybıdır.

15 YIL SONRA: Buzullar ilerler. Ozon tabakası yeniden oluşmaya başlar, ÜV ışınlar azalır. Bütün bitkiler, hayvanlar ve insanlar tehlikeli ışınlar saçan maddeleri vücuduna almış durumdadır. Denizler, karalar ve akarsularda radioaktivite vardır. Bitkiler azalır. Deri kanserleri ve gözde perde oluşması başlar (ÜV ışınların etkisi.)

25 YIL SONRA: İklim yeniden ısınır, ozon kuşağı yeniden oluşur. Bitkiler çok azalmıştır. Deniz tehlikeli ışınlar saçan karbon 14, tritium ve plutonium deposu halini almıştır. Bu maddeler yosunlara, planktonlara, balıklara vs. girer. İnsanda kanserler, özellikle plutonium 239 ve strontium 90'a bağlı kemik kanserleri artar. Düşükler artar.

Yeryüzü Gurbetçileri YENİ KÖLELER

Tekin SÖNMEZ

● GİRİŞ

Fotoğraflar görürdüz köy yollarında bekleyen.. analar, eşler, yavuklular olur bunlar çoğunlukla.

Asker yolu gözleye gözleye Yemen'i, Sarıkamış'ı, Kore'yi yaşayarak... Gözlerini, yüreklerini ve bedenlerini yollarda ve yıllarda bırakan kadınlardır bunlar. Yolları ve yılları bekleye bekleye tükenir gençlikleri, kadınlıkları ve üretkenlikleri.

Kaçıncı bekleyiş kaçıncı ayrılış bu bilmezler, bilemezler...

Yıllar yılları çeker getirir, çeker götürür.

Yemen eleri yiter, Sarıkamış Dağları göçer, Kafkasya Cephesi'nin tarih olduğu bilinir. Ne var ki, ilkin Almanya yeni bir Yemen olarak dinmez bir hasretin, tükenmez bir gurbetçiliğine mesken olur bu kez... Ardından ötekiler...

● KONAR-GÖÇER İŞGÜCÜ

Federal Almanya yıllardır tanıtılıyor. Romanlar, öyküler, şiirler, sinema - TV oyunları ve belgesel yapıtlar hazırlandı, hazırlanıyor yine de. Özellikle F. Almanya'da yeni bir yurt edinme savaşımını veren yeni modern kölelerin acılı serüvenleri milyonlarca iletişim organında sayılara dönüştürülüyor. Ciltler dolusu inceleme yazılarının içeriğinde çok sayılı sıfırlı toplamlar, daha yüksek basamaklara tırmanıyor hemen her gün.

Denilebilir ki, bunca çaba, bunca sayısal söz denizi, çağdaş endüstri toplumları arasında özel bir yeri olan F. Almanya gerçeğini tümüyle açıklamaya yetmez.

Genel olarak sermaye sisteminin, özel olarak F. Almanya'nın yarattığı ve yaratışına bağımlı içsel koşulları var. İlk adımda göçer emeğe bağımlılık, başka söyleyişle yeryüzü gurbetçilerine gereksinim oluyor bu. Konar - göçer işgücü, kendi toplumsal dinamikleriyle bu topraklara girince, kendi insan gerçeğini de özgül yanlarıyla dayatıyor, diretiyor.

Bu dayatma ve diretme tüm kalıtsal özelliklerin, geleneklerin ve bireysel - toplumsal tüm yeteneklerin ve beceri farklılıklarının da bir karşılaşması sayılabilir.

İlk kıvılcım çakışları da bu kavşakta başlıyor.

İşleyişi giderek içten içe derinleşen bu karşılaşma, yeni kölelerle, eski beylerin bir kapışması biçimine bürünerek tarih sahnesinde yerini almakla kalmıyor. Dahası, bu kavşakta ete - kemiğe bürünen insan gerçekliğiyle çok çok değişken, oylumlu dönüşümlere ve yeni yol ayrımlarına da adaylığını koyuyor şimdiden.

Bugün yoğun önermeleri ve geleceğe adaylığıyla yeryüzü gurbetçileri, F. Almanya'nın ve öteki Avrupa ülkelerinin 80'li gündemini doldurmaya başlamıştır kendiliğinden.

● AİLEDE DEĞİŞEN İŞBÖLÜMÜ

Onu tanıdığım zaman, yeni bir ayrılığın ve yeni bir bekleyişin sancıları dolaşıyordu gözbebeklerinde. Nasıl da gençti... İncecik bedeni ve kadınsı hüznüyle kaçıncı «asker yolu» gözlemenin ağır mengenelerine kaptırmıştı yüreğini. Üç yaşında haşarı oğlan dur - sus bilmez çocukluğun barikatlarında koştukça, bu kez hem de baba olabilmenin gereği dalıyordu içini. Bunu, sözcükleri seçiminden anlıyordum.

Evlendikten sonra, Kayseri'den yer elini Almanya.. gelir. Ardından küçük bebesi ve turist pasaportuyla kocası, eşi... İki yıl süresince kocanın tek işi oğlanla oyalanmak. Kadın çalışır, erkek kızda. Çünkü çalışma izni yok.

Kadın iş vardiyasından sonra eve gelip, oğlana ve ev işine girişince, erkek, çarşı-pazar ya da kahveye gidilen bir toplumun tüm geleneklerine sımsıkı bağlılığını kanıtlar. İş bu noktaya geldi mi, koca tam bir ataerki, tam bir koca!

Koca, adı üstünde büyük, görkemli, iri, öteki tanımla saygın yeri olan erk... Ve geleneksel evlilik bozkırlarının temel direği. Bu temel direk üstelik bir Orta Anadolu (Çizelge, 1) kasabasından fırlayıp da Frankfurt'a gelmişse, bu deprem daha da şiddetli olmaya adaydır.

BAŞLARKEN

Buradaki çalışma, bir TV belgeseli için hazırlanmıştı. Metin yazarı olarak, yönetmenle paylaşamadığım «Soğuk savaş dönemi edebiyatı» nedeniyle, çalışmanın sadece bu bölümünü yayınlamakla yetiniyor, bana olanak hazırlayan: Mustafa Kartal'a, Mehmet Ankan'a, Hasan Kaynar'a, Erdoğan Diker'e ve tüm dostlara içtenlikle teşekkür ediyorum.

TEKİN SÖNMEZ

Kapitalizmin, Avrupalı büyük tekellerin çağımızda «göçer emeğe» yani «gurbetçilere» büyük gereksinimi var...

● YENİ İLİŞKİLERE DOĞRU

Kayseri'de yakın yıllara dek hemen her anlamda «koca» olan bireyin, üç saatlik bir «Lufthansa» uçuşuyla, yüzyıl öteye sıçrayışı, akıl almaz yeni bir örgütlenme gerekçesini de gündeme getirir. Ailede ve ev içi iş bölümünden, ev dışı ekonomik yükümlülüklere dek bir dizi yeni sorunun devreye girişi, beyinsel olarak buna hazırlanmayışı da bağışlamaz üstelik.

Bu aşamada salt ekonomik özgürlük değildir gündemi dolduran ilk madde. Bir yanıyla ekonomik özgürlüğün kazanımı gibi görünen değişim, gerçek anlamda bir özgürlük olamaz. Çünkü beyinsel açıdan bu özgürlük kavramı ve bunun hayata yansıyışı denenmemiş ve sindirilmemiştir de üstelik. Kaldı ki, demokratikleşme yaşanmadıkça, tüm özgürlüklerin kağıt üzerinde kaldığı da biliniyor.

Öte yandan, tüm yeni ilişkilere doğru değişimler, bulunduğu koşullardaki dış dinamiklerin zorlayıcı etkileriyle yönlenecektir. Koca, tam bir koca geleneğini, ekonomik sömürüyü daha da perçinleyerek (yüzeysel ödünler verir gibi görünse de) sürdürecektir. Dahası, kadının getireceği ekonomik kazanıma bir açıdan jandarmalık yapma özgürlüğünü de yüklenerek...

● DEMOKRATİKLEŞME VE KADIN

Genel çerçeve içinde baktığımızda, ikibinli yıllara yaklaşırken bile, Anadolu'da tarlada - beşikte - mutfakta sonuna dek sömürülen kadın Yeryüzü Gurbetçiliğine başladıktan sonra da daha bir süre sömürülmeye gönül rızasıyla katlanacaktır.

● Başta Federal Almanya olmak üzere bir çok Avrupa ülkesinde, «yeryüzü gurbetçileri» geleceğe olan adaylıklarıyla gündemde şimdi.

Dışsal dinamikler, belli bir bir süre boyunca içsel dinamikler üzerinde değiştirici etkilerde bulundukça, ancak bireysel - toplumsal geleneklerin aşındırıldığı söylenebilir. Yine bireysel - toplumsal tüm yeteneklerin ve aile kurumu da yavaş yavaş bir değişmeye mayalanarak bireysel - toplumsal tüm özgürlüklerin tartışıldığı **demokratik** alanlara ve yol ayrımlarına çıkabilir.

Kadın sömürüsü ve tüm özgürlükler de ancak bu aşamada gerçeklik kazanacak ve anlamını bulacaktır.

Ne ki, üç saatlik «Lufthansa» uçuşuyla, yüzyıl öteye sıçrayan bireyi de yargılamaya hakkımız olmasa gerek. O, ilkin İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'ne aykırı bir biçimde, çalışma özgürlüğünden alıkonulmuştur. Emeğini açık açık satamayan bireyin, en yakınında olan öteki bireylere yük olması da, yine sistemin bir tuzağıdır.

Bu tuzak, en başta O'nu gizli gizli emeğini satmaya ve kaçak işçi olmaya zorlamakla da yetinmez üstelik.

● YİTİP GİDER TER İÇİNDE

O'nu ilkin gurbetçi kılan bir çok neden var. Bu nedenleri kendisi bilemez. Ama gitmekten başka yol olmadığını sezer usul usul. Kentlerle köyler arasında yollar açıldığında, bir değişim mayalanır. Bir değişim ki ucunda gurbetçiliği meslek kılar. Toprağın - tarımın belirlediği beylik ilişkiler çözülmeye başlar ilkin. Sonra.. para için düşer yollara.

İlk kez, kentlerin kıyılarında görürüz O'nu. Koca kentler sanki bir masal anasının anlatımıyla, kondularla kuşatılır bir anda.

Sonra... atını, avradını ve silahını yanından ayırmayan bir geleneğin adamı olarak, büyük açmazlar içine düşer. Hoyratların horanların yoğruluşunda her toprağa bağlı, toprakla varolan onbin yıllık bir geleneğin kökleri, minibüs kasetleriyle sarsılıp dururken, O, eşinin getirdiğiyle yetinen adamın türküsünü söyler. «Kadın malı yiyen namerttir,» özdeyişinin yarattığı bilinçaltı patlamalarıyla, Frakfurtlarda birahanelere düşmeden önce, kent kıyılarındaki işçi pazarlarına dalıp gider.

Yitip gider mi? Yitip gitmez kuşkusuz. Değişir... hem de kendisi gibi yüzbinlerin öğütüldüğü kocca bir değirmende öğütülerek değişir... değişirler...

Toprağın gurbetçiliğinden, işin ve işsizliğin gurbetçiliğine giden bir yol açılı önünde. Kendisi gibi yüzbinlerle bir arada ama birbirlerinin boğazını sıkarak, bir birlerinin pazarına göz, gönül ve el koyarak seçilir ve giderler.

Ve bir gün, yiterler ter içinde.

Kadınını bir tabanca gibi yanından ayırmayan bir geleneğin adamı, kadınını yitirmiştir. Kadını vardiya başında, çocuğu kilitli odalarda, kalır, kendisi savrulur zaman içinde ve nereye gittiğini bilmeyerek...

● BİLİNMEYENLERDEN BİR-İKİ...

Böylesine sürekli kaynayan - kaygan toplumsal bireysel değişkenliğin bağrında açılan yaraların topoğrafyasını, anında belgeleyecek göstergeler de henüz yaratılmış değil.

Ne ki, bilinen ögeler var.

Bilinen ilk öge AET ülkeleri kimliği taşıyan göçmen işçilerin 1973 - 74 sonra F. Almanyasına hangi oranda işgücü taşıdıklarının kesin sayılarla bilinmediğidir.

Çünkü, AET'na bağlı ülke bireylerine F. Almanya'ya giriş - çıkışlarda ayrıcalıklar - kolaylıklar iş bulmada da üstünlükler sağlanmış. Ülkeye bu kanallardan mevsimlik, ya da yarıyerleşik gelen işgücü sayısalını belirleyecek göstergeler, bu nedenle sağlıklı sonuçlar veremez.

1970'li yılların başlangıcıyla petrole dayalı ilk bunalımı savuşturan sermaye sistemi, geleceğe yönelik önlemler de alır. Tek ve sarsılmaz ilke, ekonomik bunalımın sonuçlarını sistemden yana gidermek, geleceğe yönelik gedikleri onarmaktır.

Petrol ülkelerinin, gelişmiş ekonomik bunalımın sonuçlarını sistemden yana gidermek, geleceğe yönelik gedikleri onarmaktır. Petrol ülkelerinin, gelişmiş ekonomilere yüklediği maliyet, bu kez, başka yollardan gelişmemiş ülkelerin toplumsal - bireysel omuzlarına aktarılırken, daha da katmerlisi, yeni kölelerin omuzlarına yüklenecektir.

Sistemin bu tür ikilemleri, yeryüzü gurbetçilerine de ucuz ekmek taşıyışlarının daha da ucuza bağlanması için, yeni tuzaklar hazırlayacak niteliktedir. Yasal yollardan bir kısım emek göçüne kapılar kapatılırken, sistem, yeni-değişik kanalları elinde tutarak yönlendirirde. Örneğin çalışanın eşi F. Almanya'ya 30 Kasım 1974 ve 18 yaşından küçük çocukları da 31 Aralık 1976 tarihinden sonra gelmişseler, izinli ve özgürce çalışamazlar. İş bulamazlar ve modern köleliklerini bile özgürce yapamazlar...

● KÖLELİĞİN KÖLELİĞİ

Köleliğin köleliği başlar böylece... Kendi özgüçlerini gizli- gizli kıyılarda, köşelerde daha da ucuza satan yeryüzü gurbetçileri çoğalır. Onlar, ucuz emek kaynaklarını daha da ucuz emek kaynaklarına dönüştürürken de, sistemin bir çok açmazları içinde, kendi açmazlarını da hazırlayacaklardır.

Bu koşullarda çalıştırılan milyonlarca kadın ve çocuk emekçi sayılarının bilinmediği de bilinen ikinci ögedir.

Bu koşullara bağlı kadının iş vardiyası sona erince kocaya eş, eve hizmetçi, çocuğa ana olma vardiyası egemenliğini sürdürür yine. Koca ise, kaçak işçi bile olamadan, «kadın parası» yiyen bir insan değerlendirmesine bağımlıdır her an. Görece olarak verdiği ödünü, bilinç altına depo etmekten de geri duramaz.

Tarım kültürü gelenekleriyle kuşatılmış beyin bahçelerindeki bu son birikim, dışa taşma koşullarını da yaşadığı çevrede rahatlıkla bulacaktır. Birahanelere gitmelerin yolu da böyle böyle açılır... Evde, çocuğa bakma - oyalanma işleriyle doldurulan bilinçaltı, ancak böylece bulur rahatlama yerini. (Çizelge, 3)

● YARIN: SAYILAR - AÇMAZLAR

Çizelge - 1

Bölgeler		1973	1972	1971	1970
Marmara	:	18.301	14.529	14.278	20.445
Orta Anadolu	:	26.892	14.740	14.793	21.951
Kuzey Anadolu	:	14.602	88.486	8.821	15.977
Batı Anadolu	:	23.888	13.787	15.930	25.337
Doğu Anadolu	:	8.158	4.980	4.971	4.090
Güney Anadolu	:	9.505	5.872	4.976	7.885
Toplam	:	101.426	62.394	63.777	95.685

■ Federal Çalışma Kurumu örgütleri aracılığıyla Federal Almanya'ya gelen işçi yeriminin Türkiye'deki çıkış bölgeleri ve yıllara dağılımı.

Çizelge - 2

Çocuk Sayısı	Baba	Komşular	Kimse tarafından Bakılmayanlar
1. Çocuk	3,4	7,8	25,5
2. »	2,2	4,4	39,1
3. »	3,1	3,9	47,7
4. »	2,1	0,7	47,9
5. »	2,6	1,3	60,3
6. »	5,6	—	—

■ Federal Almanya'da evde kalan Türk çocuklarının hangi oranlarda kimler tarafından bakıldığını gösterir çizelge.

«Say ile sermaye elele...»

AYDIN ENGİN

Yukarıda, yazıya başlık aldığımız sözler yıllar boyu Türk -İş'in amerikancı gangster sendikacılarının temel belgilerinden biri olmuştu:

— Say ile sermaye elele... Yani Emek ile sermaye elele...

İyi mi?

Ateşle barut yanyana...

Kurtla kuzu başbaşa...

İtfaiye ile yangın kardeşçe...

Katille maktul (öldürülen) omuz omuza...

Bu cümleler bir gerçeği (!), bir «olabilirliği» ne kadar gösteriyorlarsa, «Say ile sermaye elele» de o kadardır. Yıllarboyu Türkiye işçi sınıfına bu rezil propaganda sürekli yöneltildi. Amerika'da emperyalizm adına eğitilmiş gangster sendikacılar, «komünizmi tel'in mitingleri» ile işçi yığınlarını kendi öz ideolojilerine yabancılaştırma, hatta düşmanlaştırma savaşı verdiler. İşçi sınıfının sınıf kinini burjuvaziden uzak tutabilmek için, 1950-1963 arası dönemde -ki Türk - İş'in palazlandırıldığı yıllardır- «Kızıl Papaz Makarios» gibi şoven belgiler çerçevesinde yığın eylemleri (?) örgütlemeye sıvandılar.

Sonra köprülerin altından sular aktı. Ak köpüklü, delişmen sular. Pisliklerl önüne katıp götüren, sınıf savaşımındaki tüm pislikleri, ajanları, gangsterleri silip süpüren sular.

1967'de DİSK kuruldu. Ortalık daha bir temiz oldu. İşçi yataklarından kopup gelen seller her yıl yeni kazanımlar yani yeni «temizlikler»le ilerledi. 15-16 Haziran, Kavel grevcilerinin 1963'de başlattıkları, yeniden toparlanma dönemini taçlandıran yığın çıkışlarından biri olarak şan saldı işçi sınıfına. Sonra DİSK'in 5. Kongresi yeni nitel sıçramalara ebelik etti. 1 Mayıslar kabaran sınıfsal uyanışın ve ulaşılan örgütlü yapının somut göstergeleri oldu.

Gelindi bugüne 1979 Sonbaharı'na.

Parlamento içinde arsız bir transfer trafiği sürüp gidiyor. Parlamentodan bir «hükümet» çıkarmak için amansız bir çaba var. Milletvekili transferleri gazetelerde tek sütunluk haberler arasına indi bile. Ama yetmiyor. Sorun parlamento aritmetiği dedikleri dağılımı düzenlemek değil. Hiç değil. Öyle olsaydı çoktan bir partiden ötekine kırk elli transfer sağlanıp bitirilirdi bu iş.

Sorun aranan «hükümet»in görevleri ile ilgili. Türkiye tekelci sermayesi bu «hükümet»ten zorlu görevler istiyor. İşçi ücretlerini dondurması, memur maaşlarını dondurması, tarımdan sanayie daha fazla kaynak aktarması, yani üretici köylünün gelirlerini kısması isteniyor «bu» hükümetten. Dahası ve sanırsak daha da önemlisi işçi sınıfı başta olmak üzere emekçi sınıf ve katmanlardaki şiddetli uyanışı, bilinçlenmeyi durdurması isteniyor. Bunun anlamı açıktır:

— Her türlü örgütlenmeyi kırın! talimatının değişik bir söylenişidir bu.

Ecco, 1 Mayısları gerçekleştirmiş Türkiye işçi sınıfının başını çektiği bu savaşımda gerçekten de «zorlu» görevlerdir bunlar. Bu görevleri yerine getirebilecek «baba yiğit hükümet» zor bulunur.

Diyelim bulundu, zor yürütülür. Diyelim yürütüldü, zor sürdürülür. Emekçi sınıfların ve ille de işçi sınıfının ulaştığı örgütlülük düzeyi «bu» hükümete değil «bu»nun ağababasına bile «çüşşş» diyecek güçtedir. Bu son cümleyi kof bir öğünme, bir yürek serinletme olarak değerlendirenlere yanıtımız bir TV reklamından alınma:

— Merak eden denesin görsün!..

Bu ölümcül açmazını Türkiye' tekelci sermayesi de biliyor. Parlamento aritmetiği için transfer trafiğini yoğunlaştırarak bir yandan sorunun hukuksal yanını oluşturmaya çabalarken bir yandan da başka silahlar edinmeye çabalıyor.

İşçi sınıfını, «tekellerin aradığı hükümet»i kabullenmeye zorlayacak bir etkileme silahı arıyor.

Örneklerden biri yargımıza kanıttır: Türk - İş'in yönetim kademesindeki çeteler sonunda çıkardılar ağızlarından baklayı. Açıkladılar:

— Ülke sorunlarını geniş tabanlı bir hükümetin çözebileceğine inanıyoruz...

Aynı gün Türkiye Odalar Birliği denen tekelci sermayenin çeşitli kesimlerini içeren üst örgütten de aynı ses yükseldi:

— Geniş tabanlı ve etkin bir hükümet...

Anlaşılıyor mu Vehbi Koç'un kerrakesi, Eczacıbaşı'nın önerdiği reçete, Sabancı'nın sabanını sürdüğü tarla?..

«Say ile sermaye elele» kepazeliğini şimdi bu sözcükleri kullanmadan piyasaya sürüyor tekeller.

Türk - İş'in açıklamasının özü özeti budur. Budur da 1979 Türkiye'sinde bunu yutacak ahmak nasıl bulunur ?

Renklikurt "Yıllardır ülkemizde oynanan bu rezil oyunu hâlâ seyretme isteminde olanlara biz değil, toplum bilimi haykırıyor; "RUH HASTALARI,,

● "GÜNÜMÜZ TÜRKİYE'SİNDE BÜYÜK KULÜP DİYE TANIMLANAN KURULUŞLARIN BAŞINDA ÇOK ULUSLU ŞİRKETLERİN YA DA ONLARIN UZANTISI SERMAYE GÜÇLERİNİN YÖNETİCİ OLARAK BULUNMASI BİR RASTLANTI DEĞİLDİR"

● "İSPANYA, ARJANTİN, BREZİLYA, VE YUNANİSTAN'DA EGEMEN GÜÇLER KENDİ DURUMLARINI KORUYABİLMEK İÇİN SPORA MİLYARLARCA LİRA YATIRIMI GÖZDEN ÇIKARIRLAR"

Yabancı yasağı tartışmalarının sürmesi üzerine Renklikurt yeni açıklamalarda bulundu.

"Yabancı yasağının kaldırılması çığlıkları tekellerin son çırpınışlarıdır,,

İstanbul (Politika) Spor eğitimcisi Turgay Renklikurt «Yabancı antrenör yasağının gerisinde kulüpleri yönetim ve denetimleri altında tutan yöneticilerin bu durumlarını koruyamama endişeleri yatmaktadır» dedi.

Günümüz Türkiye'sindeki büyük kulüp diye tanımlanan kuruluşların başında çok uluslu şirketlerin ya da onların uzantısı sermaye güçlerinin yönetici olarak bulunmasının bir rastlantı olmadığına değinen Renlikurt şunları söyledi.

«Yabancı antrenör yasağının kaldırılması kampanyası sporumuzun sorunlarının aşılması düşüncesinden kaynaklanmıyor. Çünkü, yabancı antrenör salgınına uğradığımız yıllardaki Türkiye sporunun da bugünkü düzeyden bir adım bile ileri olmadığı yadsınamaz gerçeklerdendir. Bu somut gerçek Ergun Hiçyılmaz'ın «Türk Spor Tarihi» adlı yapıtında çarpıcı biçimde vurgulanmıştır.»

Bu kampanyanın temelinde yatan gerçeğe yalnızca psikolojik açıdan yaklaşarak da varılamayacağını belirten Renklikurt açıklamasını şöyle sürdürdü:

«Spor ve Beden Eğitiminin a) Ekonomik, b) Sosyal c) Kültürel yönden bireyleri yönlendirme, boyutlandırma etkinliği yadsınamaz bir gerçektir. Bu gerçeğin bilincinde olan güçler, ya kendi toplumunun bilinçlenmesi ya da uyutulması doğrultusunda bu etkinlikleri kullanır. Çağdaş düzeyaltı toplumları kasıtlı olarak politik, sosyal ve ekonomik alanlarda bireylerine özdeşleşme yapacak hiçbir olanak vermezler. Çünkü ortaya çıkacak dinamik, düzeni değiştirecek bir eyleme dönüşebilir. Bu nedenle kendi geleceklerinin sürekliliği için egemen güçler çoğu kez spor kulüplerini kullanırlar. Ülkemizde de spor kulüpleri bu amaç için kullanılır. Kısacası, yabancı antrenör gelsin kampanyası giderek durumu sarsılan egemen güçlerin «bir kurtarıcı arama çırpınışlarından» başka bir şey değildir.

İspanya, Arjantin, Brezilya, Yunanistan bu nedenle milyarlarca liralık yatırımı gözden çıkarmakta ve yine bu nedenle yıllardır Türkiye'de gerek spor teşkilâtında gerekse de büyük diye tanımlanan kulüplerin başında «bazı temsilcilerin temsilcileri» bulunmaktadır.»

Bu çıplak gerçeğe gözlerin kapanamayacağını belirten Renklikurt açıklamasının son bölümünde şunları söyledi: «Yıllardır oynanan bu rezil oyunu hâlâ seyretme isteminde olanlara biz değil toplum bilimi haykırıyor. RUH HASTALARI

Deplasmanlı Basketbol Ligi 11 Kasım'da başlıyor

Ankara — Türkiye deplasmanlı 1. ve 2. ligi fikstürleri dün Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nde çekildi.

Basketbol Federasyonu Başkanı Gencay Şaylan'ın da hazır bulunduğu fikstür çekimine çok sayıda kulüp yöneticisi de katıldı.

Çekilen fikstüre göre Birinci Deplasmanlı Basketbol Ligi 11 Kasım 1979 tarihinde başlayacak, 20 Ocak 1980 günü ilk yarı bitecek.

Deplasmanlı Türkiye Basketbol 2. liginde ise ilk yarı 11 Kasım'da başlayacak ve 19 Ocak 1980 günü sona erecek.

Deplasmanlı 1. ve 2. Lig karşılaşmalarının ikinci yarı müsabakaları tarihi daha sonra Basketbol Federasyonu tarafından belirlenecek. Dün yapılan fikstür çekimine göre ilk haftanın programı şöyledir:

11 Kasım 1979 Pazar - İstanbul'da Fenerbahçe - İstanbul Bankası Yenişehir, Taçspor - Ziraat Fakültesi.

Ankara'da: Şekerspor - Beşiktaş, DSİ Spor - Galatasaray.

İzmir'de: Karşıyaka - Kolej

Bursa'da: Tofaş Sas - İTÜ

İkinci Lig: 11 Kasım 1979 Pazar: Ankara'da: Muhafızgücü - Mülkiye.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne vekaleten atanan Sinan Doğan göreve başladı...

Ankara (Politika) — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne Sinan Doğan vekaleten atandı. Gençlik Spor Bakanlığı müsteşar yardımcılığına bir hafta önce atanan Doğan, daha önce de gençlik sorunları genel müdürlüğü başyardımcılığı görevinde bulunuyordu.

Dün yeni görevine başlayan Beden Terbiyesi yeni Genel Müdür Vekili Edebiyat öğretmenidir.

Mutlugil bugün basın toplatısı yapıyor

Ankara — Voleybol Federasyonu Başkanı Özcan Mutlugil'in bugün saat 10.30'da TSYD Ankara Şubesi lokalinde bir basın toplantısı yapacağı açıklandı.

Mutlugil'in basın toplantısında, Türkiye Deplasmanlı Voleybol Ligleri ve Avrupa Kupa maçları ile hakemlerimizin yönetecekleri dış maçlar hakkında açıklamalarda bulunacağı öğrenildi.

Akçay, Adanaspor maçının sonucundan memnun olduklarını açıkladı

Trabzon (A.A.) — Trabzonspor Genel Kaptanı Süha Akçay, Yönetim Kurulu olarak 0-0 biten Trabzonspor - Adanaspor maçının bir değerlendirmesini yaptıklarını belirterek, «Sakatlıklara karşın Adanaspor maçında alınan sonuç olumludur» dedi.

Şu anda Türkiye'nin fizik ve kondisyon yönünden en iyi takımı olduklarını öne süren Trabzonspor Genel Kaptanı Süha Akçay, Trabzonspor'un tertip sıkıntısı çekmesine karşın fizik ve kondisyon gücü ile maçlarda ağırlığını koyduğunu söyledi. Akçay görüşlerini şöyle açıkladı:

«Gerçekten beklenmedik sakatlıklar bizi güç durumda bıraktı. Eğer lige başladığımızdaki kadromuzu koruyabilseydik şu anda şampiyonluğu çantada keklik görürdük.

Ödeneksizlikten Cumhuriyet Kupası Yat Yarışları yapılamıyor

Ankara (A.A.) — Yelken Federasyonu'nca daha önce 28-30 Ekim günlerinde Mersin'de düzenleneceği bildirilen «Cumhuriyet Kupası Yelken Yarışları»nın yapılamayacağı öğrenildi.

● GÖRÜŞ

HODRİ MEYDAN

YILLARDIR sporda bir baykuş gibi tüneyen tekeller korkuyor. Özellikle TV'nin uluslararası spor arenalarındaki son gelişmeleri gözler önüne sermesiyle, kitleleri uyutarak ceplerini dolduranlar endişeye kapıldılar.

ŞİMDİ, yıpranmış yerli spor sirkinin yeniden renklendirilmesi için, daha açık bir deyişle eski dümenlerini sürdürebilmek için yabancı sirk cambazları ithal etmek istiyorlar. Kendi açılarından başka da seçenekleri yok zaten.

ÇÜNKÜ tüketile, tüketile sporcuda, yerli çalıştırıcı da, gizli profesyonel kulüp patronlarını tanıdı. Halkımızın ekmeğine, aşına spor kılıfıyla nasıl göz koyulduğunun bilincine vardı. Artık sporda çalışan yerliler gizli patronların verdiği halkı uyutma görevini eskisi gibi yerine getirmiyor.

KISACASI,, ulusal sporcular, namuslu bürokratlar, kalemini paraya uşak etmeyen yazarlar, gerçekleri sürekli halka ileterek, spor kılıfıyla ülkemizde sürdürülen iğrenç sömürüyü gözler önüne seriyor.

BÖYLELİKLE spor alanlarında da ilerici kesimlerin sesleri yükseliyor...

BU gelişmeyi önlemek için tekeller, güdümlerindeki yayın organlarında yazı yazdırdıkları kiralık kalemlerine, sporumuzu yeniden yabancıların açık pazarı biçimine dönüştürerek, ortaya çıkan gerçekleri bir süre daha kamufle etme emrini verdiler.

İŞTE bu nedenle kalemlerini patronların uşaklığı doğrultusunda kullananlar, yabancıların kovulma nedenlerini unuttular. Dün gerçeği yazanlar, bugün çıplak doğruları paraya sattılar.

ANCAK kesinlikle bilinmelidir ki, artık spor alanlarında ne tekeller, ne de onların kiralık uşakları at koşturmayacaktır.

SPORCULARIN giderek artan bilinçlenmesi ve örgütlü mücadeleye yönelmesi yakın gelecekte tekelleri de onların uşaklarını da spor ortamından kovacaktır.
BU inançla haykırıyoruz.
HODRİ meydan...

● SPOR SERVİSİ

Futbolcular için Eğitim Semineri düzenleniyor

Ankara (AA) — Türkiye liglerinde mücadele veren profesyonel ve amatör futbolcuların hakem, seyirci ve yöneticilerle daha iyi diyalog kurmalarını sağlamak amacıyla Futbol Federasyonu tarafından liglerin devre arasında Eğitim Dairesi'nin tesbit edeceği bir tarihte futbolculara seminer verileceği Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık tarafından açıklandı.

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada şunları söyledi:

«Devre arasında Futbol Federasyonu Eğitim Dairesi tarafından düzenlenecek seminerin Türkiye futboluna büyük yararlar getireceği inancındayım. Yapılacak seminer altı bölgede toplanacak futbolculara açık olacak. Eğitim Dairesi seminerle ilgili çalışmalarını sürdürmekte. Seminerde ders verecek hocaların tespit edilmesinden sonra, tarihi de saptanacak ve tüm futbol kulüplerine birer yazı yazılarak futbolcuların seminere katılmalarının sağlanması istenecek.»

Ulusal Takım futbolcularına "toptan prim" ödenecek

■ FEDERASYON BAŞKANI SALTIK: «GRUP MAÇLARI SONUNDA TOPLAM PRİM VERİLECEK» DEDİ

Ankara (A.A.) — Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, «Malta maçı için futbolculara verilecek primin maçta alınacak sonuca göre daha sonra saptanacağını» söyledi.

Saltık, «Malta, Galler ve Federal Almanya maçlarından sonra futbolculara toptan prim ödemeyi düşünüyoruz» dedi.

Futbol Federasyonu Başkanı Saltık, bu konuda şunları söyledi:

«Avrupa Uluslar Kupası'nda Malta ile Pazar günü oynanacak maçta verilecek primi daha sonra belirleyeceğiz. Daha önce Galler ile oynadığımız ve 1-0 yenildiğimiz maç için de prim saptanılmadı. 21 Kasım'da Galler ve 22 Aralık'ta Federal Almanya ile yapacağımız maçları da gözönünde bulundurarak futbolculara toptan prim ödeyeceğiz. Futbolcular bu durumda oynadıkları ulusal maç sayısına göre prim alacaklar. Avrupa Uluslar Kupası maçları sonunda verilecek prim saptandıktan sonra gerekli değerlendirme sonucuna göre futbolculara primleri ödenecek. Bu primin 10 binden aşağı olacağını sanmıyorum.»

Ulusal Takım Malta taktiğini Aydınspor karşısında deniyor

Kuşadası, (Politika) — Pazar günü Avrupa Uluslar Kupası grup eleme maçı için Malta ile oynayacak Ulusal Takımımız Kuşadası'nda hazırlıklarını sürdürmektedir.

Erteleme maçları nedeniyle hafta sonu izin verilen futbolcuların da dönmesiyle takımımızın kamp kadrosu tamamlandı.

Bu arada Ulusal Takımımız Malta maçı için ikinci hazırlık karşılaşmasını Aydınspor ile bugün yapacaktır.

Ulusal Takımımızın Teknik Direktörü Sabri Kiraz bu günkü maçla ilgili şunları söyledi:

«Bugün Aydınspor ile yapacağımız karşılaşmada eksiklerimizi bir kez daha göreceğiz. Bugünkü maç sonuç açısından hiç önemli değil. Asıl amaç en iyi yardımlaşmayı oluşturmak ve düşündüklerimizi sahada uygulayabilmektir. Şu anda aşağı yukarı Malta maçının kadrosu kafamda oluştu. Ancak bir kaç yerde tereddütlerim var. Bugünkü maçta sanıyorum Malta maçının kadrosunu da belirleyeceğim.»

Öte yandan Teknik Direktör Sabri Kiraz'ın henüz açıklamak için erken dediği Ulusal Takımımızın Malta karşısında bugün Aydınspor karşısına çıkacak olan şu onbirle yer alması bekleniyor.

Şenol - Turgay, Fatih, Fatih, Cem - Serdar, Mehmet Ekş, İsa - Necdet, Sadullah (Sedat 3), B. Mustafa.

Aymergen Malta karşısındaki şansımızı yüzde 45 olarak saptadı

Ankara, (A.A.) — Beden Terbiyesi eski Genel Müdür Vekillerinden Ergun Aymergen pazar günü Malta ile yapacağımız maçta Ulusal Takımımızın galibiyet şansının yüzde 45 olduğunu söyledi.

Malta maçına İzmir Kuşadası'nda hazırlanan Ulusal Takım futbolcularının doğru dürüst bir araya gelerek tam takım halinde bir çalışma yapmadıklarını söyleyen Aymergen, «temennimiz her şeye rağmen galibiyet ile yurda dönmektir. Fakat bunu çok zor görüyorum» dedi.

Aymergen ulusal takımlarımızın yeterli tecrübeye kavuşmadığını belirterek şöyle konuştu:

'Bizde ulusal takımlarımızdan her karşılaşmada mutlaka başarı bekleniyor. Bu çok yanlış bir anlayış. Uluslararası tecrübelere sahip olmayan sporcularımız rakipleri karşısında başarılı olamıyorlar. Malta karşısında yer alacak futbolcularımızın son form durumları beni ürkütmektedir.

Malta maçı Başkan Saltık'ı korkutuyor

● Ulusal futbolcuların form durumlarının iyi olmadığını belirten Saltık, takım kadrosunun Malta'da yapılacak çalışmadan sonra saptanacağını açıkladı

Ankara (AA) — Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık 28 Ekim Pazar günü Malta'da Malta ile oynanacak olan Avrupa Uluslar Kupası'ndaki maçın çok zor olduğunu söyledi ve «Gerçeği söylemek gerekirse korkuyorum» dedi

Ulusal Takım futbolcularımızın son form durumlarının iyi olmadığını vurgulayan Federasyon Başkanı Saltık, Perşembe günü Malta'ya hareket edileceğini, Malta'da bir çalışma yapılacağını belirtti ve şöyle konuştu:

«Avrupa Uluslar Kupası'nda grubumuzda ikinci olabilmemiz için Malta'yı mutlaka yenmek zorundayız. Fakat bu çok zor. Futbolcularımızın son form durumları beni ürkütmekte. Malta kendi sahasında çok hırçın futbol oynayan bir takım. Malta'yı yenmek için elimizdeki tüm olanakları kullanacağız. Futbolcularımızın üzerindeki psikolojik etkenleri ortadan kaldırdığımız an sahadan deplasmanda oynamamıza karşın galibiyetle ayrılırız ve bu galibiyetle Federal Almanya ile oynayacağımız maça büyük moral gücü ile çıkarız. Fakat başta da dediğim gibi bizim için şimdi en önemli olan Malta maçıdır. Bu maçı kazanmak zorundayız. Fakat korkuyorum. Çok çetin bir maç olacak. Takım kadrosunu büyük bir ihtimalle Malta'da yapacağımız çalışmadan sonra belirleyeceğiz.»

Zemzem, "Orduspor düzelme yoluna girdi" dedi

Ordu (A.A.) — Orduspor Teknik Direktörü Fevzi Zemzem, Eskişehirspor karşısında takımının aldığı bir puanı başarı olarak niteledi ve «Orduspor, Eskişehirspor önünde aldığı beraberlikle düzelme yoluna girdiğini kanıtladı» dedi.

Takımının başına geldiğinde büyük bir moral eksikliği ile karşılaştığını bildiren Fevzi Zemzem ilk iş olarak takımını moral olarak güçlendirdiğini söyledi. Şu anda takımdaki her futbolcunun moral yönünden iyi bir düzeyde bulunduğunu da belirtti.

● Alpaslan ve genç takımdan oyunculara şans verecek olan Sarı-Lacivertli ekip yeni kadronun hazırlığını yapacak

F.Bahçe yarın Vefa'yla karşılaşıyor

İstanbul — Malta Ulusal maçı nedeniyle yapılamayan lig maçlarının boşluğundan istifade eden Fenerbahçe futbol takımı yarın Vefa ile bir hazırlık maçı yapacak. İnönü Stadında saat 15.00'de başlayacak müsabakada uzun süreden beri sakatlığı nedeni ile takımdan ayrı kalan Alpaslan libero oynayacak.

Alpaslan'ın yanı sıra genç takımdan 1. takıma alınması düşünülen Mustafa, Müjdat ve İsmail'de denenecektir.

Bu oyuncuların haricinde bu sene kendilerine şans verilmeyen Hayri ve İbrahim'inde yer alacağı Sarı-Lacivertli ekip, yeni kadronun hazırlığını yapacak.

Bu arada Sarı-Lacivertli yöneticiler genç takımdan Mustafa ile bu hafta içinde mukavele yapacaklar.

2. ve 3. Türkiye Liglerinde haftanın görünümü

2. TÜRKİYE LİGİ (A) GRUBU

Haftanın karması: Salih (Mersin) - Hayri (Şekerspor) - Temel (Giresun) - İskender (Ankaragücü) - Önder (Elazığ) - Birol (Giresun) - Mahmut (Sivas) - Sertaç (Ankaragücü) - Bünyamin (Sivas) - Necati (Samsun) - Haldun (Erzurum)

2. TÜRKİYE LİGİ (B) GRUBU

Haftanın karması: Hilmi (Isparta) - Mehmet (Düzce) - Fahri (Bandırma) - Çetin (Antalya) - Tuncay (Düzce) - İlyas (Aydın) - Hüseyin (Vefa) Ceyhun (Kocaeli) - Turgay (Antalya) - Ahmet Düzce) - Sebahattin Aydın)

3. TÜRKİYE LİGİ (A) GRUBU

Haftanın karması: Esat (Hatay) - Nejat (Malatya) - Ömer (Tokat) - Adil (Tarsus İ. Y.) - İsmail (Tarsus İ. Y.) Şefik (Hatay) - Ahmet (Tokat) - Hünkâr (Hatay) - Zafer (Malatya) - Mehmet (Tarsus İ.Y.) - Sefa (Çorum)

3. TÜRKİYE LİGİ (B) GRUBU

Haftanın karması: Halil (Karşıyaka) - Önder (Beykoz) - Seyfi (İzmirspor) - Ayhan (Ödemiş) K. Mehmet (Beykoz) - Burhan (Karşıyaka) - Aziz (Kırklareli) - Metin (Beykoz) - İsmet (Kırklareli) - Ahmet (Karşıyaka) - Yüksel (Karagümrük)

2. TÜRKİYE LİGİ (A) GRUBU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Mersin	8	6	1	1	11	3	13
A. Gücü	8	4	4	0	12	2	12
Giresun	8	4	4	0	10	3	12
Bolu	8	5	1	2	12	5	11
Kırıkkale	8	4	1	3	14	7	9
Şeker S.	8	2	5	1	6	5	9
Karabük	8	3	3	2	4	5	9
Erzurum	8	2	4	2	6	4	8
K. İd. Y.	8	3	2	3	6	8	8
Elazığ	8	3	2	3	5	9	8
Samsun	8	2	2	4	4	6	6
Urfa	8	2	2	4	5	8	6
Esk. D. S.	8	2	1	5	5	12	5
An. D. S.	8	2	1	5	2	9	5
Sebat	8	1	2	5	4	12	4
Sivas	8	1	1	6	7	15	3

2. TÜRKİYE LİGİ (B) GRUBU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Kocaeli	6	4	2	0	14	5	10
Antalya	6	4	1	1	7	4	9
Sarıyer	6	3	1	2	9	5	7
Düzce	6	3	1	2	8	7	7
Bandırma	6	3	1	2	5	4	7
Denizli	6	2	2	2	7	6	6
Tekirdağ	5	2	2	1	6	5	6
Isparta	6	2	2	2	7	7	6
Vefa	6	2	2	2	6	7	6
Altınordu	6	1	3	2	8	9	5
Sakarya	6	1	3	2	7	8	5
Aydın	6	2	1	3	7	9	5
Tire	6	1	2	3	8	8	4
Edirne	6	2	0	4	6	7	4
L. Burgaz	5	0	4	1	3	4	4
Balıkesir	6	1	1	4	2	15	3

3. TÜRKİYE LİGİ (A) GRUBU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
T. İ. Y.	8	6	1	1	12	4	13
Hatay	8	5	2	1	11	4	12
Tokat	8	4	0	4	8	7	8
Malatya	8	4	0	4	10	11	8
G. Birliği	8	2	3	3	8	9	7
Erzincan	8	3	1	4	8	13	7
Çorum	8	3	0	5	6	7	6
Konya	8	1	1	6	6	13	3

3. TÜRKİYE LİGİ (B) GRUBU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Kırklareli	8	5	2	1	11	7	12
Beykoz	8	4	2	2	12	5	10
K. Yaka	8	3	4	1	9	4	10
Kütahya	8	3	3	2	5	4	9
K. G.	8	2	4	2	10	9	8
İz Spor	8	3	2	3	11	11	8
Yeşilova	8	3	2	3	9	9	8
Ödemiş	8	1	5	2	5	9	7
Manisa	8	0	5	3	3	7	5
Alibeyköy	8	0	3	5	4	12	3

Metin Toker Başbakan

● Turgut KAZAN

Toker adı dolaşmaya başladı. Kim çıkardıysa, nereden çıkardıysa sağda - solda Metin Toker'in başbakanlığı konuşuluyordu. Sonra, seçimlerle birlikte nasıl oluyor ve kim yazdırıyorsa, yabancı basın yoluyla Toker'in adı duyuruldu. "Türkiye'de hükümet kurulamıyordu Metin Toker başbakan oluyordu". Derken olayın kahramanı dayanamayıp konuştu. Her kontenjan senatörünün başbakanlık yapabileceğini açıkladı. Partiler ona güven ve destek sağlayacaktı, hükümet bir kurucu meclis gibi çalışacaktı, Anayasa tebdil, tağyir ve ilga olunacak, toplusözleşme, grev ve sendikal haklarla birlikte tüm özgürlükler kırpılacaktı. Toker böylece kendi ara rejiminin programını sunmuş oluyordu. Gerçi, lutfedip öteki Cumhurbaşkanlığı Senatörlerini de onurlandırmıştı ama, asıl "ben varım" demeye getiriyordu. Kısacası, görev istiyordu.

Geçtiğimiz pazar, Toker "not defteri"ni de açıp baktı [illegible]

(Baştarafı 1. Sayfada) bile biçiyordu. Herkes aklını başına almalıydı. Halk bu seçimlerde 1981'i düşünerek sandığa koşmuştu. Şimdi seçmen, 1981 seçimlerinden sonra Türkiye'yi galip partinin etkiyle ve yetkiyle yönetebilmesini sağlayacak bir hükümet istiyordu. Öyle bir hükümet kurulmalıydı ki, AP ve CHP desteği arkasında olmalıydı. Bu destekle anayasa ve bazı yasalar değiştirilip özgürlükler kısılmalıydı. [illegible]

[illegible] Onun için, Toker'e gülmek yerine teşekkür edelim. Hiç değilse oyunun sergilenmesine olanak verdi. Aksi halde, başka bir isim [illegible] çekmez, uyarıcı olmaya yetmezdi. Bu bakımdan, biz doğrudan doğruya Metin Toker'i [illegible] Ve sağolasın izocam diyoruz.

yorum — OYA BAYDAR

Kalkamazsın Demirel efendi

(Baştarafı 2. Sayfada) mını, ekonomik bunalımını aşması demek, böyle bir yapıda toplumsal bunalımın, yığınların bunalımının artması demektir. Bu da, Demirel'in ve Demirel gibilerin, «normal» yöntemlerle asla üstesinden gelemeyecekleri bir çıkmazdır. Türkiye'de burjuvazinin çıkmazıdır.

O ZAMAN ne olacak? Bu sorunun cevabı tek yönlü değildir. [illegible] Eğer emperyalizm ve tekeller, onların baş sözcüsü Demirel, çaresiz kalıp son «çözümü», yani şu veya bu biçimde bir faşizmi dayatma yoluna gitmeyi planlarlarsa, —ki sonunda onların formülü bu olabilir— Türkiye demokrasi güçlerine, Türkiye solu'na, çok büyük bir sorumluluk düşmektedir. «O zaman ne olacak» sorusuna verilecek cevap, büyük ölçüde de, tezgâhlanacak faşizm karşısında ulusal demokratik güçlerin birlikli eylemine bağlı olacaktır. «Meselelerin altından kalkabiliriz» diyen Bay Demirel, demokrasi güçlerinin birlik davasına çarptığı meselelerin altından bile kalkamaz. Eğer bu duvar örülmezse, o zaman, Demirel'lerin ve ardındakilerin işleri kolaylaşır. İŞLERİNİ kolaylaştıracak mıyız?

Yeni Senatör

(Baştarafı 1. sayfada) mediği takdirde ikinci günkü oturuma en yaşlı üye olarak Tabii Senatör Fahri Özdilek başkanlık edecek ve başkan seçilinceye kadar bu görevi sürdürecek.

Öte yandan, Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'ın görev süresi 1 Kasım tarihinde sona erecek. Bu tarihte Anayasa gereğince toplanacak olan Millet Meclisi'nde başkan seçimine başlanacak.

İtalya'da

(Baştarafı 1. sayfada) federasyonlar, genel grevin Fiat Fabrikası'ndaki toplu işçi çıkarılmasını protesto etmenin yanısıra, hükümetin ekonomik politikasına karşı bir savaşım programının başlangıcı anlamına geleceğini belirtiyorlar.

Bilindiği gibi enflasyon hızının yüksek olduğu İtalya'da son ay içinde grevler seri nitelik kazandı. Havaalanı çalışanlarının grevinin yanısıra, metal alanındaki genel grevi, başka işkollarındaki grevlerin izleyeceği bildiriliyor.

IMF

(Baştarafı 1. Sayfada) mış olan ziyaretinin hükümet değişiklikleri nedeniyle ertelenmeyeceği, Türkiye'nin emperyalist kapitalist sisteme bağımlılığı içinde, bu tür hükümet değişikliklerinin IMF'nin tavrını etkilemiyeceği bildiriliyor. IMF heyeti Kasım ayı sonunda verilmesi gereken ikinci kredi dilimi öncesinde yapacağı denetimlerde niyet mektubunun imzalanmasından buy ana Türkiye ekonomisindeki gelişmeleri inceleyecek. IMF heyetinin özellikle para politikasını, Merkez Bankası KİT'ler ve ücretlere ilişkin uygulanan politikaların Niyet Mektubu paralelinde gelişip gelişmediğini denetleyecekleri bildiriliyor.

DUYURU
İ.E.T.T. İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Kuruluşumuz Tünel, otobüs ve troleybüslerinde yolcular tarafından unutulan eşyaların listesi aşağıya çıkarılmıştır.

Araçlarımızda eşyalarını unutan yolcuların Şişli'de bulunan Taşıtlar Dairesi Bulunmuş Eşya servisine başvurmaları gerektiği duyurulur.

Bulunan Eşyanın Cinsi	Adedi:
Para çantası	125 Adet
Bayan ve Bay şemsiyesi	15 »
Omuz Atkısı, Şal	7 »
Eşarp	3 »
Gözlük	20 »
Anahtarlığa takılı anahtar	15 »
İçinde çeşitli evrak, sigorta kartı, kimlik, paso vs. bulunan portfey el çantası	20 »
Kazak, hırka, tişort	40 »
Pantolon (çeşitli)	15 »
Ceket	3 »
Anorak, yağmurluk, mont	8 »
Plastik torba pazar çantası içinde çeşitli giyim eşyası bulunan torba	15 »
Çeşitli kırtasiye	15 »
Çeşitli iş aleti	5 »
Ayakkabı	4 »
Kadın erkek kol saati, yüzük, küpe, künye	20 »
Çeşitli küpe broş bilezik (Adı)	10 »
Sefertası	20 »
Şapka	2 »
Saç kurutma makinesi	1 »

(Basın: 22956) — 2555

Malatya'da cinayet sanığı komando

(Baştarafı 1. Sayfada) cayla ateş ederek polis memurunu göğsünden ağır şekilde yaraladı. Sanık olay yerinden kaçmak isterken, peşine düşen güvenlik kuvvetlerince tabancasıyla birlikte yakalandı.

Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, Kürşat Ateş'in sol görüşlü Şahverdi Altıparmak'ı öldürmesi olayına karıştığını, bazı faili meçhul siyasi olayların da yapılacak soruşturma sonucu ortaya çıkabileceğini söylediler. Malatya Devlet Hastanesinde tedavi altına alınan polis memuru Mehmet Bekar'ın sağlık durumunun ciddi olduğu bildirildi.

İSTANBUL'DA 1 ERKEK CESEDİ BULUNDU

Zeytinburnu Sümer Mahallesinde 11/1. sokağın başında dün sabah saat 07.30 sıralarında boğazı kesilerek öldürülmüş bir erkek cesedi bulundu. Cesedin 35 yaşlarında bir şahsa ait olduğu anlaşıldı. Kimliği tespit edilemiyen ve boğazı kesilerek öldürülen şahsın cesedi gerekli incelemenin yapılması için morga kaldırıldı.

Gaziosmanpaşa'da bir kahvehaneye, saat 21.00 sıralarında kimlikleri saptanamayan üç kişi tarafından ateş açıldı. Açılan ateş sırasında, kahvede bulunan İbrahim Kul (18) adlı inşaat işçisi, çeşitli yerlerinden vurularak ağır yaralandı. Yaralı, kaldırıldığı hastanede ameliyata alındı, saldırganlar ise bir otomobille kaçtı.

SİVEREK'TE

Siverek ilçesinde önceki gece İlçe Emniyet Amirliği binası önündeki elektrik ampullerine ateş açarak parçaladıktan sonra, Emniyet Amirliğini otomotik silahlarla yaylım ateşine tutuldu. Semtin karanlıkta bırakılmasından sonra Emniyet Amirliğine ateş açan sanıklara polislerin de karşı koyması ile taraflar arasında kısa süren bir silahlı çatışma oldu. Sıkıyönetim Güvenlik Kuvvetlerinin olay yerine gelmesi ile sanıklar kaçtılar.

Haliliye mahallesinde de Bucak ailesine mensup bir kişi «Apocu»ların saldırısına uğradı ve ağır yaralandı.

Öte yandan, Suruç ilçesinde isportacılık yapan Hüseyin Buberci adındaki genç, yanına gelen iki genç tarafından «sen MİT ajanı mısın, yoksa polis şefi misin?» denilerek tabancayla tehdit edildi ve kaçırıldı. Hüseyin Buberciye önce işkence eden 7 sanık, daha sonra 26 bin lira para ile bir kol saatini alarak kaçtılar.

KONYA GAZİ LİSESİ SALDIRIYA UĞRADI

MHP yanlısı bir grup dün saat 14.00 sıralarında taş ve sopalarla Gazi Lisesi'nin demir parmaklıklı bahçe kapısını kırarak okula girdiler. Konya Emniyet Müdürlüğü ve Cumhuriyet Savcılığından alınan bilgiye göre MHP yanlısı kişiler okulun tüm camlarını da kırdı. Bununla yetinmeyerek Gazi Lisesi Müdür Başyardımcısı Selahattin Özkaraoğlu, yönetici Hüseyin Baştık, Halis Aral ve bir bayan öğretmeni taş ve sopalarla yaraladılar.

Daha sonra 30 öğrenciyi yaralayan saldırganlar okul önündeki caddeyi de bir süre trafiğe kapattılar. Caddeden taşıtların geçişi engellendi bu arada bazılarının camları kırıldı. Olaydan sonra saldırganların bazıları yakalandı.

AET

(Baştarafı 1. Sayfa'da) cünü değiştirmeyecek şekilde «kesinlikle sınırlanması» isteniyor. Rapor, işçi sendikaları ile yapılmış olan ücret anlaşmalarına uyulması gerektiğini vurgulamakta ve ekonomik sorunları çözebilmek için, işveren ve işçi sendikalarının eylemlerine dikkat etmeleri isteniyor.

Bilindiği gibi Türkiye tekelci sermayesi AET'ye tam üyelik için acele ediyor.

Gelecek ay Avrupa Topluluğu Bakanlar Konseyi toplantılarında tartışılacak olan topluluk yıllık raporunda, topluluk üyesi 9 ülkenin 1980 yılında ortalama yüzde 2'lik bir kalkınma hızına ulaşabilmeleri gerektiği belirtiliyor. Raporu hazırlayan komisyon, bazı üye ülkelerde, bu hızın yüzde 2.5 ile 3'e yük seleceğini kaydediyor. Raporun 1979 yılı için belirlediği kalkınma hızı ise yüzde 3 düzeyinde.

Haberleşme

(Baştarafı 1. Sayfada) yanlar kendilerine sadık adamların seçilmesine olanak tanımak için seçimleri geniş memur kitlesinden gizlemektedirler. Resmi Gazete'ye göre 3 yıl süre ile görev yapacak olan ve 26.10.1979 tarihine kadar oluşturulması gereken kurulların seçimlerden 15 gün önce ilgili çalışanlara yazılı olarak duyurulması gerekmektedir. Uygulamada ise seçimler son 4-5 gün içinde oldu bitiye getirilmekte veya çalışanlardan habersiz seçimler yapılmaktadır. Bu haliyle zaten antidemokratik olan seçim yöntemiyle yöneticiler, çalışanları «kırk katırla kırk satır» arasında tercih yapmak zorunda bırakmakta buna rağmen seçimleri dahi gizleyerek çalışanlardan ne kadar korktuklarını ortaya koymuşlardır. PTT çalışanlarının bu konudaki istemleri açıktır. Gizli tezkiye sistemine son verilmelidir.»

Ortak açıklamada, yapılacak seçimlerin antidemokratik olmasına karşın oluşturulacak kurullarda ilerici-demokrat memurların görev alabilmesi için çaba harcanacağı belirtildi ve eylem birliği konusunda alınan karar şöyle ifade edildi:

«Aşağıda adı geçen sendika ve demokratik örgütler olarak, genelde PTT ve TRT çalışanlarının ekonomik - demokratik hakları için, grevli, toplusözleşmeli sendikal hakların kazanılması için, özel olarak da Değerlendirme Kurulları'na ilerici - demokrat - yurtsever memurların girmesi için eylem birliği yapmaya, birlikte mücadele etmeye karar verdik.»

Eylem birliği kararı alan örgütler «Memur Sicillerini Değerlendirme Kurulları»na ilişkin önerilerini de şöyle sıraladılar:

«Değerlendirme kurullarının seçimi ile ilgili olarak somut önerilerimiz şunlardır: 1) Değerlendirme kurulları 5 kişiden ve tamamı çalışanlar tarafından seçimle oluşturulmalıdır. 2) Kurumda aday olmak için getirilen 10 yıl hizmet sınırı ile 1-4 derecenin kadrosunda bulunma sınırı kaldırılmalıdır. 3) Adayların tespiti çalışanlar tarafından yapılmalıdır.»

Türkiye Maden - İş Sendikası
XIV. Bölge Temsilciliğinden

Bölge Temsilciliğimize bağlı

1 — 34407 Nolu lokalin 2.11.1979 saat 09.00'da
2 — 34406 Nolu lokalin 2.11.1979 saat 09.30'da
3 — 34402 Nolu lokalin 2.11.1979 saat 10.00'da
4 — 34404 Nolu lokalin 2.11.1979 saat 10.30'da
5 — 34405 Nolu lokalin 2.11.1979 saat 11.00'de
6 — 34403 Nolu lokalin 2.11.1979 saat 11.30'da
7 — 34401 Nolu lokalin 2.11.1979 saat 12.00'de

Filköprü Cad. No: 41 Silahtar - İstanbul adresinde kurulu Bölge Temsilciliği toplantı salonunda lokal genel kurulları aşağıda belirtilen gündemde yapılacaktır. İlan olunur.

GÜNDEM:

1 — Yoklama - Açılış, Divan teşekkülü, 2 — Saygı duruşu, 3 — Faaliyet raporunun okunması, 4 — Rapor üzerine görüşler, 5 — Lokal yönetim kurulunun ibrası, 6 — Dilekler, 7 — Seçim, 8 — Kapanış.

(Politika: 2563)

KONGRE

Kooperatifimizin 1. Olağan Kongresi 11 Kasım 1979 Pazar günü Nispetiye Cad. No: 31 H. Üstü adresinde bulunan kooperatifimiz merkezinde aşağıdaki gündemle yapılacaktır. Üyelerimize duyururuz.

S. S. Rumelihisarüstü Halk Tüketim Kooperatifi Geçici Yönetim Kurulu

GÜNDEM

1 — Açılış,
2 — Divan seçimi,
3 — Yönetim ve Denetim Kurullarının seçimi,
4 — Dilekler ve öneriler,
5 — Kapanış.

Po: 2564

İLAN
PAŞABAHÇE İSPİRTO VE İÇKİ FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Fabrikamız işçilerinin 1979 yılı giyim eşyaları meyanında bulunan aşağıda cins ve miktarları yazılı giyim eşyaları ayrı ayrı pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlık 15.11.1979 Perşembe günü saat 14.de Fabrikamız Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 406.400.— lira olup geçici güvencesi 30.480.— liradır.

Buna ait numune ve şartnameler hergün mesai saatleri içersinde Fabrikamızda görülebilir.

Taliplilerin aynı gün ve saatte Komisyonda hazır bulunmaları Duyurulur.

Cinsi	Miktarı	Fiatı	Tutarı
Yağmurluk	200 Ad.	400.—	80.000.—TL.
Deri eldiven	200 Çift	150.—	30.000.—TL.
Lastik çizme	500 Çift	425.—	212.500.—TL.
Keten kasket	81 Ad.	200.—	16.200.—TL.
Yün çorap	110 Çift	220.—	24.200.—TL.
Kauçuklu ayakkabı	29 Çift	1500.—	43.500.—TL.
		YEKÜN	406.400.—TL.

(Basın: 22973) — 2558

Sıkıyönetim baskısı artırılmak isteniyor

(Baştarafı 1. sayfada) na her ik ayda bir yeniden uzatıldı. Hükümetin sıkıyönetimin demokratik hak ve özgürlüklere saygılı olacağını öne sürmesine karşın 10 aylık uygulaması boyunca sürekli bu haklara karşı tutum takınan sıkıyönetim komutanlıkları üç yaşındaki bir çocuğu annesini ele geçirebilmek için rehin bile aldılar.

Hükümetin ikinci kişisi Başbakan Yardımcısıyla görüşme yaptıktan sonra geldikleri kentlere dönmek üzere başbakanlıktan ayrılan «antifaşist delegasyonu» gözaltına alan sıkıyönetim yetkilileri Tüm Sağlık Personeli Derneği yöneticilerini de uzun süre gözaltında tuttular. DİSK BANK-SEN Genel Başkanını çektiği bir telgraf nedeniyle de gözaltına alan sıkıyönetim yetkilileri işçi işveren uyuşmazlıklarında da işverenlerden yana tutum takındılar. TÖBANK örgütlenmesi sırasında BANK-SEN yöneticilerini gözaltına alan sıkıyönetim Erkunt'da da patronun isteği üzerine direnişteki işçilere karşı fabrikada koruma önlemleri aldılar.

Başta İlerici Kadınlar Derneği, TÜS-DER, POL-DER olmak üzere pek çok demokratik yığın örgütünün çalışmalarını durduran sıkıyönetim sorumluları çok sayıda ilerici yayının yayınlanmasını da yasakladılar. Tarafsız olacağı öne sürülen sıkıyönetim yetkilileri demokratik yığın örgütlerini kapatıp ilerici yayın organlarını yasaklamasına karşın 10 ay boyunca tek bir faşist örgütü kapatamadı, tek bir faşist yayını yasaklamadı.

AP'NİN VE MHP'NİN TAVRI

Daha önce başta MHP olmak üzere sıkıyönetimin ilanı için çaba harcayan gerici ve faşistler sıkıyönetimin ilanından sonra bununla yetinmemişler ve CHP ağırlıklı hükümetin elinde sıkıyönetimin işlevini tam olarak göremiyeceği gerekçesiyle sıkıyönetimin uzatılması oylamalarında red oyu vermişlerdir. Gerici ve faşistler ilke olarak sıkıyönetimden yana olduklarını ancak CHP ağırlıklı hükümetin sıkıyönetimi iyi uygulamadığından yakınmışlardı. Türkeş sıkıyönetimin ilanından sonra yaptığı açıklamada Ecevit iktidarının idaresinde sıkıyönetimin memlekete yararlı olabilmesinin mümkün olmadığını öne sürmüş ve şunları söylemişti:

«Sıkıyönetimin idaresine sorumsuz bir takım politikacıların el uzatması ve yönlendirmeye çalışmasının toplumumuzda ciddi huzursuzluklara yol açabileceğini kestirmemek mümkün değildir.»

Ağustos ayında sıkıyönetimin uzatılmasının görüşülmesi sırasında da AP grup sözcüsü Ömer Ucuzal sıkıyönetime rağmen tedbir alınmadığını, sıkıyönetim idarecilerinin açıkça görevden alıkonup, görev yaptırılmadığını öne sürmüştü. Sıkıyönetimin görevini yapmasını hükümetin engellediğini belirten Ucuzal şunları söylemişti: «Aylardan beri çare olmaktan çıkarıp, görev yapmaktan alıkoyup, sulandırılan (eşgüdümlü) sıkıyönetim teklifine AP grupları olarak red oyu vererek, bu hükümeti ve bütün bu olanların müsebbiplerini tarihi mesuliyet ve suçluluğu ile bir defa daha başbaşa bırakıyoruz.»

14 Ekim seçimlerinin sonuçları üzerine CHP ağırlıklı hükümetin istifasından sonra ise AP'nin sıkıyönetime karşı tavrının değiştiği gözlendi. 17 Ekim'de toplanan AP Genel İdare Kurulu bildirisinde sıkıyönetim uygulamaları övüldü ve devletin varlığını hissettiren her kararlılığın endişe bulutlarını dağıtmaya ve milletin güvenini kuvvetlendirmeye yeterli olduğu öne sürülerek şöyle denildi:

«Sıkıyönetim bölgelerinde sıkıyönetim idaresinin, bunun dışında da Türk Silahlı Kuvvetlerinin gösterdiği büyük hassasiyet her türlü takdirin üstünde olmuştur.»

Sıkıyönetim 2 ay

(Baştarafı 1. Sayfada) te tavsiyesi kararlaştırıldı.

YAYINLANAN BİLDİRİ

MGK dün yaptığı toplantıdan sonra şu açıklamayı yaptı:

"Demokratik rejimde vatandaşın temel hak ve görevlerinden olan oy kullanma işleminin tam bir özgürlük ve güvenlik içinde yerine getirilmesi için gerek silahlı kuvvetler, gerek güvenlik kuvvetleri tarafından seçim kampanyası süresince ve 14 Ekim 1979 seçim günü alınan önlemlerin her türlü kışkırtmaya karşın çok başarılı olduğunu, yapılan seçimlerin büyük bir huzur ve emniyet içinde cereyan ettiğini, yüksek bir katılma oranı ile sonuçlandığı ve vatandaşın devlete olan güveninin arttığını memnuniyetle müşahade etmiştir.

Anayasamızın tanıdığı hür demokratik düzene, ülke ve milletin bütünlüğüne, temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik her türlü yasa dışı eylemlere karşı alınan etkin önlemleri sürdürerek yurtta huzur ve güveni yeniden tam olarak sağlamak amacıyla 19 ilde anayasamızın 124 ncü maddesi gereğince uygulanmakta olan sıkıyönetimin iki ay süre ile uzatılmasını hükümete tavsiyeye karar vermiştir.

Ayrıca, Yunanistan'ın, son günlerde Ege sorunlarına ve Türkiye'ye yönelik olarak gitgide daha olumsuz bir tavır içine girdiğini ve yeni bazı tertiplere başvurduğunu gözönünde tutan Milli Güvenlik Kurulu durumun ve beklenebilecek gelişmelerin bir değerlendirmesini yapmıştır ve bu alandaki çalışmaların sürdürülmesini uygun bulmuştur."

Bu arada Başbakan Bülent Ecevit Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu toplantısı saat 16.45'de sona erdi.

Başbakan Ecevit Bakanlar Kurulu toplantısından ayrılırken gazetecilere, MGK'nın Sıkıyönetimin iki ay daha uzatılmasına ilişkin kararının aynen benimsendiğini açıkladı.

Askeri savcı 163. madde için Anayasa Mahkemesine başvurulmasını istedi

İstanbul (A.A.) — İstanbul Sıkıyönetim Askeri Savcısı, bugün bakılan bir davada laikliğe aykırı olarak propaganda yapılmasına ilişkin Türk Ceza Kanunun 163/4. maddesinin Anayasa'nın 12,18,20. ve 33. maddelerinde yer alan eşitlik, din ve vicdan özgürlüğü, düşünce özgürlüğü ve cezaların yasallığı ilkelerine aykırı olduğu gerekçesi ile iptali için anayasa mahkemesine başvurulmasını istedi.

Anayasa'ya aykırılık iddiasının öne sürüldüğü bu davada [illegible]

MHP yanlısı

(Baştarafı 1. sayfada) Türk - İş üyesi olacağı bildirildi. Konuya ilişkin olarak geçtiğimiz günlerde Türk İş Teşkilatlanma Sekreteri Orhan Erçelik başkanlığında bir toplantı yapıldığı öğrenildi. Toplantıda imzalanan protokolden sonra yeni sendikanın tüzüğünü hazırlamak amacıyla bir komisyon oluşturulduğu bildirildi.

CHP'de şimdilik

(Baştarafı 1. sayfada) lanırken sol kanadın önceki gün açıklanan deklarasyonundan sonra dün de gruplar arası görüşmeler yapıldı. Önceki gece sol kanat temsilcileri Ertuğrul Günay, Süleyman Genç ve Kemal Anadol, Baykal ekibinden Erol Çevikçe ve Deniz Baykal'la uzun bir görüşme yaptılar. Sol kanat temsilcileri dün de Ali Topuz ve arkadaşlarını ziyaret ederek görüştüler. Her iki görüşmeden sonra üç grubun temsilcileri biraraya gelerek ortak bir görüşme yaptılar.

CHP muhalefet gruplarının temsilcilerinin dün yaptıkları ortak toplantıda muhalefetin politikasını yürütmek üzere ortak bir komisyon kurulması kararlaştırıldı. Öğrenildiğine göre Ertuğrul Güney, Süleyman Genç, Ali Topuz, Orhan Eyüboğlu, Erol Çevikçe ve Yılmaz Alparslan'dan oluşturulan komisyon önümüzdeki günlerde de çalışmalarını sürdürecek.

Ortak komitenin Olağanüstü Kurultay'da muhalefet grubunun hedeflerini de belirleyeceği, bu belirlenen hedeflerin ayrı ayrı gruplarda görüşüleceği bildiriliyor.

İLK GÜÇ DENEMESİ 1 KASIM'DA

CHP'de Kurultay öncesi muhalefet ve genel merkez yöneticileri arasındaki ilk güç denemesinin 1 Kasım tarihinde yapılacak grup toplantısında ortaya çıkacağı belirtiliyor.

1 Kasım'da toplanacak CHP Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu gruplarında, Grup Başkanvekili ve grup yöneticilerinin seçimi yapılacak. Olağanüstü Kurultay'da genel merkez kadrolarını değiştirmek için çalışacak muhalefet gruplarının Kurultay'a üç gün kala yapılacak grup yöneticilerinin seçiminde de ortak hareket edecekleri ve güçbirliği yapacakları öğrenildi.

CHP içindeki «sol kanat» grubundan bir milletvekili bu konudaki görüşlerini açıklarken ANKA muhabirine şunları söyledi:

«Muhalefet olarak grup yönetim kurullarının oluşturulmasında ortak hareket edeceğiz. Biz parti içi yetkilerin bütün organlara demokratik olarak paylaştırılması gerektiğine inanıyoruz. Bu nedenle, bu seçimler bizim için önem taşımaktadır.»

Sol kanat milletvekili görüşlerini açıklarken başkanvekilleri seçiminde «aceleci» davranmayacaklarını da söyledi. «Grup yöneticilerinin seçimi Kurultay sonrasına da bırakılabilir» şeklinde konuştu.

GÜNDEM BELİRLENDİ

Bu arada CHP Ortak Grubu bugün saat 10'da toplanıyor. CHP Millet Meclisi Grup Yönetim Kurulu dün Başkanvekillerinden Altan Öymen başkanlığında kısa süren bir toplantı yaparak gündemi saptadı. Grupta ilk olarak sıkıyönetim konusunun görüşülmesi, seçim sonuçlarıyla ilgili genel görüşmenin ikinci sırada ele alın

Uluslararası

(Baştarafı 1. Sayfada) nin sağlanması için savaçım verildiği hatırlatılarak şöyle denildi:

"Hazırlık komitesini oluşturan İtalya, Hollanda, SSCB, Fransa ve Çekoslovakya'nın UMSB'nin doğuşuna yol açan Torino Konferansını toplamalarından bu yana 30 yıl geçti.

Bu dönemden beri, UMSB ilgi alanını genişletti. Bugün üye sayısı 36 sendikal örgütü temsilen 22 milyonu buluyor.

Uluslararası Metal Sendikaları Birliği:

— Bütün kıtalarda etkinliğini genişletti.

— "Uluslararası şirketlere karşı metal işkolu işçilerinin istem belgisi"ni hazırladı.

— Bölgesel ölçekte ve uluslararası şirketlerde "Eşgüdüm Komiteleri"nin kurulmasına yardımcı oldu.

— Arap Metal Federasyonu ve Latin Amerika Metal İşçileri Koordinasyon Komitesi gibi örgütlerle anlaşmalar yaptı ve ortak eylemler düzenledi.

— Çeşitli uluslararası örgütlere üye olan çok sayıdaki sendikalarla bağlar kurdu.

— Savaşımdaki yerini geliştirdi ve genişletti."

Demirel

(Baştarafı 1. sayfada) «Hükümet meselesi tartışmalarını çok erken buluyorum. Genel İdare Kurulu'nda bu konuyu henüz görüşmedik.. Sayın Cumhurbaşkanı hükümet kurma konusunda temaslarını sürdürüyor.

Ne duruyorsunuz hükümet kurmuyorsunuz deniliyor? Hükümet istifa edeli henüz bir hafta oldu. Üstelik hükümeti çıkaracak parlamento henüz toplanmadı. Daha yarın (bugün) toplanacak. Alamünit hükümet kurmayı kim ister?

AKOVA AP'YE DÖNDÜ

Geçtiğimiz günlerde AP'ye dönen Malatya Milletvekili Ahmet Karaaslan'la birlikte partisinden ayrılarak CHP ağırlıklı hükümette Devlet Bakanı olarak yer alan ve bir süre önce bakanlıktan istifa ederek bağımsız kalan Sivas Milletvekili Enver Akova yeniden partisine döndü.

DEMİREL, AMERİKA BÜYÜKELÇİSİ İLE GÖRÜŞTÜ

Öte yandan AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in Amerika Büyükelçisi Ronald Spiers ile bir görüşme yaptığı bildirildi.

AP Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre, görüşme dün saat 15.00'de AP Genel Merkezi'nde oldu. Görüşmenin konusuyla ilgili herhangi bir açıklama yapılmadı.

TEŞEKKÜR

Oğlumuz EMRE'nin doğumunda ilgi ve şefkatini esirgemeyen Bakırköy SSK Doğumevi Başhekimi Jinekolog Operatör Doktor Sayın NACİ BUÇUKOĞLU'na ve tüm imkânlarını kullanarak yaptığı başarılı doğum ve sonrasında örnek davranışıyla unutmayacağımız Başasistan Jinekolog Operatör Doktor Sayın Ahmet Mert Özkaynak'a içten teşekkürü bir borç biliriz. 16.10.1979

Neyin - Serfel Kavakhoğlu

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

• Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına .... KEMAL TÜRKLER
• Yazıişleri Müdürü ...... Tamer KAYAŞ
• İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel. 27 77 12 - 27 68 09 - Teleks: 23 290
• Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
• İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K. 5 No: 510 Konak Telefon 13 69 61
• Dizgi .... Politika Tipo Tesisleri
• Baskı ...... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
• Dağıtım .... Hürriyet Holding A.Ş.
• İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. • 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. • 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın İlanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. • Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun 5 cm): 500 TL.
• ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri 1 Yıllık: 260 DM., 6 Aylık: 130 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 180 Dolar.

ERKUNT'TA İŞÇİLERİN DİRENİŞİ SÜRÜYOR

Ankara, (MAİAV) — Ankara - İstanbul yolu üzerinde kurulu MESS'e bağlı bir döküm fabrikası olan Erkunt işyerinde işverenin Türk Çelik-Sen adındaki sendikayı işyerine sokmak, işyerinde örgütlü bulunan Maden-İş Sendikasını yıpratmak amacıyla yılık ikramiyeleri zamanında ödememesi üzerine Eylül ayı içinde başlayan ve 100'ü aşkın işçinin işten çıkarılması ile geniş boyutlara ulaşan direniş devam ediyor.

Bilindiği gibi MESS üyesi Erkunt işvereni işçilerin direnmesi üzerine ikramiyeleri ödemişti. Ancak bunun yanı sıra 10 işçinin iş akdini feshetmişti. Maden-İş üyesi işçiler, iş akdi feshedilen 10 işçiyi aralarına alarak işbaşı yapmışlar, ancak ertesi gün işveren fabrikaya güvenlik kuvvetlerini getirerek 10 işçiyi zorla fabrika dışına çıkartmıştı. Diğer yandan işverenin Türk Çelik-Sen adlı sendikanın militanlarını gizlice işe aldığını öğrenen Erkunt işçileri arkadaşlarının işe alınmasını istediler ve bu istemlerinin yerine getirilmesi yolunda kararlı olduklarını belirttiler. Bu arada 18 işçinin daha iş akdi feshedildi. İş akdi feshedilen işçiler işyerini terketmediler. İşten çıkarmalara hız veren Erkunt işvereni 31 işçiye ücretsiz izin verdi. Ücretsiz izin süreleri dolarak işyerine gelen işçiler direnen arkadaşlarına katıldılar.

Servis otobüslerini kaldıran ve işyerinde yemek çıkarmamaya başlayan Erkunt işvereni, işçilerin direncini kıramayacağını anlayınca işyerine 30 kadar daha silahlı faşist sokmak istedi. Ancak faşistler, Erkunt işçilerinden çekinerek işyerine giremediler. Öğrenildiğine göre direnişi kıramayan işveren bu kez işçileri «Hepinizi atacağım» tehdidi ile yıldırmaya çalışıyor.

Yozgat'ta faşist "Oba„lar silah yığınağı yapıyor

• Kazankaya halkı tarafından hazırlanan raporda ilçedeki faşist örgütlenmenin elebaşları sıralanıyor. Raporda MHP yanlılarının terörde resmi görevlilerden destek gördükleri belirtiliyor

• Başbakana da gönderilen raporda MHP'nin 1981'de milletvekili adayı olacağı öne sürülen Kemal Ocak'ın Oba başkanlığı yaptığı belirtiliyor

• MHP yanlılarının Oba örgütlenmesinde AP'li Belediye Başkanının çocuklarının etkin görev aldıkları kaydediliyor

• Yozgat'ın Kazankaya ilçesinde MHP yanlılarının bölge hakimiyeti sağlamaya yönelik saldırıları sürüyor

Ankara (Politika) — Yozgat'ın Kazankaya ilçesinde «oba» şeklinde örgütlenen faşistlerin bölge hakimiyeti sağlamak için ilçeyi silah yığını haline getirdikleri bildiriliyor. Kazankayalılar tarafından bir rapor hazırlanarak tüm saldırı, baskı ve tehditlerin sorumlularının Başbakanlığa, İçişleri Bakanlığı'na, Valiliğe ve Kaymakamlığa bildirilmesine karşın hiçbir girişimde bulunulmadığı öğrenildi. AP'li Belediye Başkanının çocuklarının da oba örgütlenmesi içinde yeraldığını bildiren Kazankayalılar bu zamana dek bölgede meydana gelen olayların sorumlularının önce Ülkücü Köyler Derneği olarak faaliyet gösteren, ancak daha sonra yasa dışı gizli örgüte çevrilen faşist örgütün üyeleri olduğunu belirttiler.

Lise, ortaokul ve ilkokulda MHP'li öğretmenlerin etkinliğinin bulunduğu ve ilkokul öğrencilerine bile ırkçılığın öğretildiği belirtilen raporda okulda öğrencilere zorla kitap, dergi, rozet satan MHP'lilerin Kürt öğrencilere baskı yaptıkları bildirildi. 1973-1974 yıllarında kurulan ülkü ocaklarının daha sonra Ülkücü Gençlik Derneği'ne çevrildiğini belirten Kazankaya halkı, dernek tabelasının uzun bir süre ortaokul binasında asılı kaldığını belirttiler. Raporda ayrıca ET-KO adlı faşist örgütün üyesi oldukları öne sürülen Server Tartar ve Kemal Ocak'ın bölgedeki saldırılarda etkin rol oynadıkları öne sürüldü. Kazankaya Obası olarak sürdürülen örgütlenmenin «Ülkücü Köyler Derneği» adı altında kuruluşuna belediyenin yer ve para yardımında bulunduğu bildirildi. Alınan bilgilere göre MC hükümetleri döneminde kurulan Köylü Derneği Yönetim Kurulu Başkanlığını Hacı Ahmet Erdoğan yaptı. Hacettepe Üniversitesi Beytepe kampusunda asistan olarak çalışan Mustafa Sarıkaya, belediye katiplerinden İlyas Erdoğan, belediye zabıta çavuşu Dursun Karataş da diğer yönetim kurulu üyeliklerini paylaştılar.

FAŞİST ÖRGÜTLENME RESMİ GÖREVLİLERDEN DESTEK GÖRÜYOR

İlçede 1973 yıllarından beri tırmandırılan faşist terör sırasında sahneye çıkan Çorum Ticaret Lisesi'nden ayrılma İsmail Alan'ın da hemen tüm olaylarda rol oynadığı bildirildi. Halen askerlik yapan İsmail Alan'ın Toraman köyünde oturan İbrahim Şahin'e silahla ateş ettiği, 8 Eylül 1977'de Mustafa Kutlu'ya ait bir kahvehaneyi silahla basarak bir kişiyi dövdüğü, 9 Eylül 1977'de Raşit Erdoğan'a saldırdığı aynı olayda Recep Ocak adlı bir kişinin tabancayla bacağından yaralandığı ancak çocukları MHP'li olduğu için şikayetçi olamadığı bildirildi.

Terörde etkin rol oynadıkları bildirilen AP'li Belediye Başkanı'nın çocukları Servet ve Seyfi Tartar'ın ilçenin silah deposu yapılmasında önemli görevli oldukları belirtiliyor.

Üzeyir adındaki ilçe hakiminin de faşistlerle sıkı bir ilişki içinde olduğu belirtilen raporda MHP'nin 1981'de milletvekili adayı olacağı öne sürülen Kemal Ocak'ın oba başkanlığı yaptığı bildiriliyor. Amasya, Havza ve Samsun bölgesindeki kaçakçılarla sıkı bir ilişkisi olduğu belirtilen Ocak'ın iki antikacının öldürülmesinde görev aldığı öne sürülüyor. Kazankaya Obası üyesi olduğu bildirilen Şükrü Sarı'nın da 65 yaş maaşlarının bağlanması için yardım edeceğini öne sürerek aldığı ilk maaşlara el koyduğu belirtiliyor.

22 Temmuz'da kooperatif binasının saldırıya uğradığı, PTT önünde toplanan faşistlerin diğer bölgelerle ilişki kurulmasını ve olayların duyurulmasını engellediği belirtilen raporda 18 Ağustos günü Hasan Sarı ile muhtar Hüseyin Kavak'ın evinin silahla tarandığı bildiriliyor.

Silahların toplatılması, kaçakçıların yakalanması, MHP ve gizli açık örgütlerinin kapatılması, yöneticilerinden hesap sorulması, yargılanması istenilen raporda yapılacak bir soruşturma sırasında ilçe halkının gerekli kolaylığı göstereceği bildiriliyor.

Ankara'da Saimekadın halkı sağlık ocağına kavuştu

• SAİMEKADIN EMEKÇİLERİNİN KARARLI SAVAŞIMI SONUNDA AÇILMASI KARARLAŞTIRILAN SAĞLIK OCAĞI'NIN AÇILIŞ TÖRENİNDE YAPILAN KONUŞMALARDA ÖRGÜTLÜ YIĞINSAL MÜCADELENİN ÖNEMİNE DEĞİNİLDİ

Ankara (Politika) — Ankara'nın yoksul gecekondu bölgelerinden Saimekadın'da uzun bir süreden beri devam eden kararlı mücadele sonunda sağlık ünitesi açıldı. Çok sayıda çocuk ile mahallelinin katıldığı açılış töreni sırasında yapılan konuşmalarda halkın örgütlü, yığınsal savaşımı sonunda açılamayacak hiçbir engel olmadığı belirtildi.

Bilindiği gibi bundan bir süre önce topladıkları metrelerce uzunluktaki imzalarla birlikte İl Sağlık Müdürlüğü'nü ve Sağlık Bakanlığı'nı işgal eden Saimekadın halkı bölgeye bir sağlık ocağının açtırılmasını istemişlerdi. Önceki gün saat 11.00'de düzenlenen açılış törenine yaşları 12'yi geçmeyen çocuklardan oluşan koro emeğin en yüce değer olduğuna ilişkin türküler söyledi. Daha sonra konuşan mahalle muhtarı Hadi Ali Da[illegible] mahalle halkının desteği sonunda bu başarıyı elde ettiklerini belirtti. Darılı tüm mahalleliler adına bu başarılarından ötürü Şafaktepe Ortaokulu öğretmeni Melek Yıldız'a teşekkür etti. İl Sağlık Müdürü de yaptığı konuşmada mahalle halkının kararlı mücadelesi sonucunda bu soruna eğilmek gereğini duyduklarını belirtti. İlerici kadınlar adına törene katılan Nimet Kanar da mahalle muhtarını özverili çalışmaları nedeniyle kutladı. Hamile kadınlar ve çocuklar ile kalabalık bir mahallelinin katıldığı törende sağlık ünitesinin açılışını İl Sağlık Müdürü yaptı.

Alınan bilgilere göre Saimekadın halkının örgütlü savaşımı sonunda, açılan sağlık ünitesinde sürekli olarak doktor, ebe, hemşire, laborant, yardımcı sağlık hizmetlisi ve bir tıbbi sekreter bulunacak. Sağlık hizmetleri öğleden sonra da ana-çocuk sağlığı ve aile planlaması hizmetlerini yürütecek.

Açılış töreni sırasında Saimekadın'dan Kızılay'a [illegible] otobüs seferleri konulması amacıyla imza toplandı. Öğrenildiğine göre sağlık ünitesinin binası ve eşyaların tamamına yakın bir kısmı halk tarafından [illegible] karşılandı.

İLD, Ortaöğrenim öğrencilerini birliğe çağırdı

• İLD Genel Sekreteri Emin Yılmaz ortaöğretimde yeni ders yılına başlanması dolayısıyla yaptığı açıklamada disiplin yönetmeliğinin gerici nitelik taşıdığını, bununla liseli gençlerin temel demokratik haklarının gaspedildiğini bildirdi

• Yılmaz, eğitim araç-gereçlerinin devlet tarafından sağlanmasını istedi

İstanbul, (Politika) — Orta öğrenimde yeni ders yılının başlaması dolayısıyla bir açıklama yapan İlerici Liseliler Derneği (İLD) Genel Sekreteri Emin Yılmaz, akademik demokratik sorunların çözümü için tüm ilerici liselileri eylem birliğine çağırdı.

Orta öğrenim öğrencilerinin 1979-80 öğrenim yılına; ezberci-eleyici, gerçeklerden kopuk eğitimin yapısında hiç bir değişiklik olmadan, varolan sorunlara yenilerinin eklendiği bir ortamda girdiğini belirten İLD Genel Sekreteri Emin Yılmaz «Gelmiş geçmiş hükümetler ve sözcüleri eğitimin genel sorunlarına bir çok kez değinmişlerdir. Ancak bu sorunların çözümü doğrultusunda lafazanlıktan ve liseli gençleri boş umutlarla uyutmaktan başka bir şey yapmamışlardır» dedi. Yılmaz, açıklamasında daha sonra orta öğrenim disiplin yönetmeliğinin daha da gericileştirildiğini, böylelikle de liseli gençlerin en temel demokratik haklarının gaspedildiğini kaydetti. İLD Genel Sekreteri Emin Yılmaz özetle şunları söyledi:

«Gerici ders kitaplarının içeriğinde ve niteliğinde bir değişiklik yapılmaması, orta öğrenim gençliğini sürekli gerici-faşist ideolojilerin, ırkçı-şoven, militarist propagandasının etkisine açık bırakmakta, düşüncelerini yozlaştırmakta, bireyci, pasif bir insan olarak yetişmesine olanak tanımaktadır.

Orta öğrenim gençliğinin demokratik kitle örgütü İLD eğitim araç-gereçlerinin ucuz ve yeteri kadar devlet ve MEB tarafından sağlanmasını, öğrencilere ucuz fiyatla dağıtılmasını, gerici disiplin yönetmeliğinin demokratikleştirilmesini, ders kitaplarının bilimsel demokratik ve çağdaş bir nitelik ve içerikle hazırlanmasını, eğitsel kolların demokratik bir biçimde işletilmesinin, eğitimde ulusal baskı ve ayrıcalığın ortadan kaldırılmasını ve her kesin ana dilinde eğitim yapmasını, meslek liselilerin sigorta hakkının yasalarla güvence altına alınmasını, lise mezunlarına iş ve çalışma garantisi sağlanmasını, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün güvence altına alınmasını ve bu istemlerin gerçekleşmesi için tüm ilerici, yurtsever liselilerin akademik, demokratik haklarının korunması, geliştirilmesi ve yaşama geçirilmesi temelinde eylem birliğinin sağlanmasını istemektedir.

Tüm antifaşist antiemperyalist, ilerici liselileri akademik-demokratik sorunlarımızın çözümü için eylem birliğine çağırmaktayız.»

Binlerce sağlık emekçisi TÜS-DER'in açılmasını istedi

Ankara, (Politika) — Binlerce sağlık emekçisi, Türkiye'nin çeşitli yörelerinden Başbakana yolladıkları kartlarla TÜS-DER'in açılmasını istediler.

ÖZETLE

Manavgat'ta 2 okul müdürü saldırıya uğradı

MANAVGAT — Manavgat'ta iki okul müdürü saldırıya uğradı. Manavgat Çavuşköy İlkokulu'nun TÖB-DER üyesi olan müdürü Ahmet Bayraktar'ın evine dinamit atıldığı bildiriliyor. Bayraktar, 14 Ekim seçimlerinden hemen sonra okulun duvarlarına yazılan ve MHP-ÜGD imzaları atılan sloganları sildirmişti. Bu yazıların silinmesinden sonra da okul müdürü tehdit edilmişti. Tehdide aldırmayan okul müdürü Ahmet Bayraktar'ın evine 17.10.1979 tarihinde tahrip gücü yüksek dinamit atıldı. Olayda ölü ya da yaralının olmadığı, hasarın ise büyük olduğu bildirildi. İki komando gözaltına alındı. Manavgat Çavuşköy İlkokulu Müdürünün evine patlayıcı madde atılmasından bir gün önce de Gündoğdu Ortaokulu'nun yine TÖB-DER üyesi olan Müdürü Güven Mataraca'nın evi taşlanmış, misafirine ait bir otomobil de tahrip edilmişti.

Adalet Y. O.'da önkayıtlara başlandı

ANKARA — Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne bağlı Adalet Yüksek Okulu'nun 1979-1980 öğretim yılı dönemine alınacak öğrencilerin ön kayıtları dün başladı. Yeni öğretim yılında Adalet Yüksek Okulu'na 100 öğrenci alınacak. Okula, üniversitelerarası seçme sınavı sonunda en az 450 ve daha fazla toplam puan almış, ancak hiçbir yüksek öğretim kurumuna girmeye hak kazanamamış adaylar ön kayıt yaptıracak. Bu yolla okula 80 öğrenci kaydolacak. En az üç yıl Adalet hizmetlerinde çalışmış ve üniversitelerarası seçme sınavında 400 ve daha fazla toplam puan almış olanlardan ön kayıt yaptıracaklar arasından da okula 20 öğrenci alınacak.

Şavşat Temel Eğitim Okulu tamamlandı

ŞAVŞAT — Artvin'in Şavşat ilçesinde yapımına 1975 yılında başlanan Temel Eğitim Okulu binası inşaatı tamamlandı. Irmaklar semtinde yapılan Temel Eğitim Okulu binasının 28 milyon 900 bin liraya tamamlandığını bildiren Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilileri, 1979-1980 döneminde binanın hizmete açılması için çalışmaların hızlandığını söylediler. Yetkililer ayrıca, binanın iç donatımının bir an önce tamamlanması için çevre halkının da yardımcı olduğunu belirttiler.

Radyolardan Seçmeler

TRT - 1

07.40 Sabahtan Sabaha
11.05 Okul Radyosu
13.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı

TRT - 2

08.02 Gün Başlıyor
13.00 Haberler
14.30 Yabancı Dil
18.20 Arkası Yarın

TRT - 3

07.02 Güne Başlarken
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
20.00 Müzik
20.30 Caz Müziği

TRT Program-Haber-Eleştiri

Televizyon "Yalan makinesi„mi

• Oğuz MAKAL

Japonya'da, Hiroşima'da patlatılan ve yüzbinlerce insanın ölümüne, sakatlanmasına neden olan Atom Bombası'ndan beş yüz kez daha güçlü bir bomba patlatılırsa ne olur?

Üstelik patlatılan bu yeni bomba, «Hidrojen Bombası» adını taşıyorsa.

Ve en önemlisi bir ada üzerinde patlatılıyorsa.

Kuşkusuz ada ortadan kalkar, otuz metreyi bulan dev dalgalar adada canlı adına hiç birşey bırakmaz.

İşte Enivitanlı'lar sağ kalan birkaç yüz kişiden küçük bir topluluktur. Hidrojen bombasını otuz yıl önce Amerika patlatmıştır. Sağ kalanlarsa, bombanın patlatılmasından kısa bir süre önce yine Amerikalı'larca göçe zorunlu tutulan, gemilere doldurulup götürülen Güney Pasifik yerlisi Enivitanlılardır.

Enivitanlılar, «lütfen» tarzından bir tutumla yurtlarından koparılıp alınmış, yıllarca hiç bilmedikleri, tanımadıkları, toprakları onların toprağı, havası onların havası olmayan yerlerde sürünüp durmuşlardır.

Aradan otuz yıl geçtikten sonra, Enivitanlılar büyük kavgalarla yurtlarına dönmeyi başarırlar. Binecekleri gemiye yalnız elli altı kişi alınacaktır, ama yurt özlemiyle kavrulan bu insanlardan yirmi iki kişi daha kaçak olarak yolculuk yapar. Bir süre sonra, evlerini, tarlalarını, anılarını, düşlerini bırakıp gittikleri yurtlarına yetmiş sekiz kişi olarak dönerler.

Yurtları tanınmayacak durumdadır. Onlar aldırmaz, gözyaşlarını topraklarına sürerler, yaşamak için yeniden, bıraktıkları yerden işe koyulurlar.

O yöredeki Javi adasıysa radyoaktiv kirlenmeye uğramıştır. Sonsuza değin insana; yaşamına kapalıdır. Bilim adamlarının yaptığı saptamalara göre, ancak 25.000 yıl sonra canlılara orada yer vardır.

Gerçekte, olay tüm boyutlarıyla trejediyi aşıyor.

Çünkü, Amerika'nın dün Hidrojen Bombası denemesi yaptığı bu yerler, bugün zengin petrol yatakları nedeniyle çokuluslu kuruluşların at oynattığı yerlerdir. Toprağı işleme olanağı bulamayan yerliler bu kez, karın tokuğuna, dün onları yurtlarından atan efendilerin buyruğunda çalışmaktadır.

Şimdi okur soracak, «nereden aldın bu bilgileri?» Ben de gerçekte şaşırtıcı olmayan-ama ülkemizde şaşırtıcı olan-, bir yanıt vereceğim: Televizyondan..

Geçtiğimiz günlerde Güney Pasifik adalarıyla ilişkin gerçekleştirilen bir belgeseli yayınladı televizyon. Tüm söylediklerimiz bu belgeselde canlılıkla yansıyor. Üstelik olayları anlatanın dili bir bıçak gibiydi, gerçekleri çekinmeksizin ortaya döküyordu. Enivitanlıları göstererek, bu insanların yaşam için örnek bir savaşım verdiklerini, yüz yıllar boyu denizcilere, serüvencilere, tüccarlara, çokuluslu kuruluşlara, termonükleere karşı olağanüstü bir direniş ortaya koyduğunu anlatıyordu.

Üstelik gerçekleri aktaran Julian Kraimin adlı bir Amerikalıydı. Aynı kişi belgeselin yapımını da üstlenmişti.

O gün televizyonun karşısındaki milyonlarca yurttaşımız gördükleri konusunda neler düşündü bilmiyorum?

Ama ben, televizyonun bazan bir «yalan makinesi» olmadığına bir kez daha inandım.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 Flanderlerin Köpeği

Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak 40. bölümünde Nero, yarışma için yaptığı resmi bitirir ve teslim olur. Aroa okula gitmeyeceğim demesine karşın Nero'yu görmek için gider. Paul, Nero ile beraber olmak için ağabeyine söz vermiştir. Michel amca Nero'yu almaya gelir. Nero noele kadar beklemesini ister.

19.30 Köy Kahvesi

Ülkemiz balık üretiminin 3/4'ü Karadeniz bölgesinden, bunun 3/4'ü de Doğu Karadeniz bölgesinde elde edilmektedir. Güç koşullarda Karadeniz'de balıkçılık yapan emekçilerin sorunları nelerdir; Karadeniz'de balık bol, ancak bunu gerçekten değerlendirebiliyor muyuz? Daha iyi nasıl değerlendirebiliriz vb. gibi sorunlar üzerinde duruluyor. Programa Trabzon Akçabaat ilçesinin Akçakale köyünden balık emekçileri köyün öğretmeni, muhtarı; Rize'nin Pazar ilçesinden balıkçılar, Trabzon Balıkçılar Kooperatifi yetkilisi, Trabzon Bölge Su Ürünleri Müdürü ve Prof. Dr. İsmet Baran katılıyorlar. Nevzat Şenol'un sunduğu programı Filiz Ozankaya ve Erol Mutlu hazırladılar.

20.30 HABERLER

21.15 Beş Dakika

Kırsal kesimden Beş Dakika'ya yazan genç köylü kızları ve delikanlılar. Halıcılık iyi para getirdiği için babalarının genellikle, halı dokuyan kızlarını evlendirmediklerini ileri sürüyorlar. Oyunda böyle bir aile konu ediliyor. Oynayanlar: Savaş Yurttaş, Şükrü Üstün, Teoman Özer ve Metin Bilgin. Programı Yavuz Tarakçıoğlu ve Ayhan Karapars hazırladı.

21.20 Türk Hafif Müziği

21.40 Televizyonda Türk Sineması

Programda yönetmenliğini Zeki Ökten'in yaptığı ve başrollerini Tarık Akan, Selma Güneri, Kadir Savun ve Reha Yurdakul'un paylaştıkları Boş Ver Arkadaş adlı film yayınlanacak. Ferit (T. Akan) Paris'ten döndüğünde babası kaçakçılık suçundan hapse girmiş, annesi de akıl hastanesine düşmüştür. Ferit bir müddet zengin ve serseri arkadaşları ile oyalanmak isterse de içindeki sıkıntıyı atamaz. Babasının arkadaşı Selim (R. Yurdakul) bey'in yanına işe girer. Selim beyin karısı Alev (S. Güneri), Ferit'in eski sevgilisidir. Alev daima zengin bir adamla evlenme hülyasında olduğundan Selim beyle evlenmiştir. Selim bey de kaçakçılık yapıp kirli işlerle uğraşmaktadır. Ferit, Selim beyin yazlık villasında Veli (K. Savun) Dayı ile birlikte kalmaktadır. Alev yeniden Ferit'le ilgilenmeye başlar. Selim ise Ferit'e çok güvenmektedir.

23.00 HABERLER

Türk Halk Müziği yapımcıları uyarıldı

TRT Genel Müdür Yardımcısı Danyal Gürdal, yayınladığı bir genelge ile Türk Halk Müziği Programı Yapımcılarını daha dikkatli olmaları konusunda uyardı. Genelgede, Türk Halk Müziği programlarında yeralan parçaların gelişigüzel seçildiği, bazı parçaların da sık sık tekrarlandığı vurgulanıyor. Genelgede ayrıca bazı ozanlara ve yapıtlarına da yer verilmesi isteniyor. Genelgede, eldeki bantların yeniden gözden geçirilmesi ve bandlardaki türkülerin ayrı programlarda kullanılmak üzere yeniden düzenlenmesi öngörülüyor. Ancak Türk Halk Müziği Yapımcıları ellerindeki olanakların çok dar olduğunu, böyle bir uygulama için ellerinde yeni malzemelerin bulunması gerektiğini belirtiyorlar.